

- ⊕ **Exposicions:** Juli González a l'IVAM
- ⊕ **Arts escèniques:** València Dansa
- ⊕ **Fires:** Plantes oblidades a Igualada

La proclamació de la República als Països Catalans

LA DADA D'EN JOE BREW

Si us plau, no parleu tant de Vox

{ Avui, 13 d'abril de 2019, **Jordi Cuixart i Jordi Sànchez** fa 544 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras i Joaquim Forn** 527 i **Carme Forcadell, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull** en fa 417 }

UN WHISKY AL BAR DE DYLAN

MERCÈ IBARZ

Bob Dylan aquesta setmana, en una imatge de promoció del whisky de la seva destil·leria i bar.

CORTESIA DE HEAVEN'S DOOR
DISTILLERY

Heaven's Door Distillery and Center for the Arts, a Nashville, les portes del cel de l'enigmàtic músic i poeta

Pecatto che (com diuen els italians) ja fa dies que tinc muntades les petites vacances de Pasqua, que per sort puc fer, que, si no, me n'aniria corrents a Nashville, vaig pensar dimecres quan ho vaig llegir, veient com van les coses per aquí i la campanya electoral que engega: 'Heaven's Door, Bob Dylan obre un local a Nashville.' Però no cal córrer, per sort. Això serà l'any que ve, el 2020. Ara us ho explico, mentre en la imaginació em prenc un whisky d'aquesta marca, Heaven's Door – 'Portes del Cel' –, que aquest sí que ja existeix, des que l'any passat Dylan el va treure al mercat. Llach, vés-hi pensant!

La destil·leria-bar es dirà igual que el whisky que pren el nom, com saben els devots, d'una de les seves cançons més conegudes, 'Knockin' on Heaven's Door', – 'Trucant a les portes del cel' –, de la banda sonora del film de Sam Pekinpah *Pat Garret i Billy el Nen* (1973) en què intervé Dylan. El seu personatge no té pròpiament nom, és simplement l'àlies. Només hi diu

El negoci del Nobel del 2016 ocuparà una església metodista. No podia esperar-se menys de Dylan, que pot ser vist com un iconoclasta o com un creador d'icones. Una església desconsagrada

Destil·lador Dylan. Que hagi donat nom a un whisky i ara obri una destil·leria em sembla de les coses més pròpies que pot fer

una frase, en tota la pel·li. Li demanen: 'I tu, qui ets?' Dylan: 'Ah, qui ho sabés.'

El negoci del Nobel del 2016 ocuparà una església metodista. No podia esperar-se menys de Dylan, que pot ser vist com un iconoclasta o com un creador d'ídols i icones. Una església desconsagrada des de fa temps. Si no és que la consagra de nou Dylan, que podria ser i m'ho espero.

Convertit a final dels setanta, no sé quina versió cristiana practica ara. No deu ser fàcil de saber-ho i no et pots refiar del que llegeixis per la xarxa en aquest cas, que de Dylan, com deia el seu personatge al film de Pekinpah, és difícil de debò saber-ne res. Quan es va convertir –és jueu d'origen– ho va fer a una de les versions cristianes més populars llavors del seu país, Born Again ('Reneix'). Ho va deixar palès en el disc de 1979 *Slow Train Coming* –'Arriba un tren lent'–, títol preciós. També en formaven part el president Carter, l'ex-líder del moviment radical les Panteres Negres, Georges Foreman, i tantes altres personalitats, com ara Charles Colson, l'especialista en els trucs bruts del Watergate, el sistema d'escoltes de la Casa Blanca, les clavegueres de l'estat com ho coneixem a partir justament d'aquest cas que va foragitar el president Nixon del poder per sempre.

Situada a Elm Street, al número 616 de la Cinquena Avinguda de Nashville, una de les grans ciutats de la música *country*, capital de l'estat de Tennessee, la més poblada d'aquest estat després de Memphis, una de les grans capitals de la música negra i d'Elvis i tota la pesca. Allí hi ha l'actual església.

Destil·lador Dylan. Que hagi donat nom a un whisky i ara obri una destil·leria em sembla de les coses més pròpies que pot fer. És un dels grans destil·ladors dels nostres temps, d'aquestes dècades velocs i extravagants, ferotges i formidables en tants moments, desconcertants sempre, des que va aparèixer en escena el 1960 i ja no s'ha aturat. I no aturar-se no és pas una metàfora en el seu cas: aquest bon home, que el 24 de maig en farà 78, té programats encara més de dos-cents concerts per any...

Tal vegada a partir de l'any que ve canviarà una mica d'agenda. Perquè el Heaven's Door no serà una destil·leria-bar i prou. El nom complet del projecte és Heaven's Door Distillery and Center for the Arts, i inclourà el bar, un restaurant, una llibreria, un local de tres-cents seixanta butaques per a concerts musicals en viu i un espai d'exposició dels quadres i dibuixos de Dylan i de les portes que fa amb ferros recuperats. Les portes, les portes: gran imatge dylanésca, sí.

Per saber-ne més, cliqueu **ací**. Una bona notícia en aquests temps que no acaben de canviar, mestre. 📺

SALVAREM ELS MOTS?

Entre dos sinònims acceptats, molta gent ha acabat triant-ne un i ha abandonat justament el que havia fet servir sempre. Per què?

He aplegat centenars de mots com aquests en una pàgina web: **#salvemelsmots**.

JORDI BADIA

La castellanització de la llengua és perceptible en molts aspectes. Sens dubte, la fonètica és molt evident, com també ho és la gramatical, perquè és estructural. En canvi, sembla que en el terreny del lèxic sapiguem resistir més bé. Ho sembla.

En aquest camp, hi ha un fenomen subtil, un procés gradual, que podem definir així: entre dos sinònims 'correctes' — tots dos registrats al diccionari normatiu —, molta gent ha acabat triant-ne un i ha abandonat justament el que havia fet servir sempre. El que ha triat és el que s'assembla més al castellà i el que ha abandonat és el que no té cap corresponent formal en aquella llengua.

Miro d'exemplificar-ho en aquest text:

Un bon dia vam començar a *inclinat-nos* en lloc de *decantar-nos*. Ens vam *afartar* de les coses i no ens en vam voler atipar més. Ens adonàvem *amb freqüència* que la gent *exagerava* i poc sovint ens semblava que en fes un gra massa. Aquells qui anaven escabellats ara ja els veïem *despentinats*.

I avui, *cada vegada més*, fem les coses *maquinalment* i com més va menys vo-

lem fer-les d'esme. Quantes coses que *lamentem* i que poques que ens saben greu... Veiem moltes imatges *horroses* i no gaires d'esgarrifoses. Quan tenim tard *anem de pressa* perquè ja no volem fer-ne via. I s'ha acabat això de *gratar-se el cap*: ara ens el *rasquem*. Sabem perfectament que el dia que els ferros es van començar a *oxidar* ja no es van rovellar més.

Potser ens hauríem de demanar si *preferim* la modernitat dels *tirants* o ens estimem més l'autenticitat dels elàstics. Si paga la pena d'*usar* tants *utensilis* o val més fer servir uns quants estris. Si és normal que les malalties ja no s'encomanin perquè totes es *contagien*...

Vist això, podem prometre que *intencitem fixar-nos-hi*, una mica *almenys*; doncs sí: fóra bo, si més no, que miréssim de parar-hi esment.

En fi, hi ha qui pensa que són *els joves*, que ens han fet caure en la *trampa* de la degradació, però a mi no em sembla que en puguem responsabilitzar el jovent, d'haver-nos ficat en aquest parany. Pensem-hi bé i fem autocrítica. Perquè és *el nostre problema*. O potser, ben mirat, és problema nostre. III

VOX POT FER PRESIDENT PEDRO SÁNCHEZ

PERE MARTÍ

El PSOE accepta un debat on hi ha Vox perquè necessita fer creïble l'amenaça de l'extrema dreta per demanar el vot útil per a frenar-la. EFE

El PSOE accepta un debat on hi ha Vox perquè necessita fer creïble l'amenaça de l'extrema dreta per demanar el vot útil per a frenar-la * Compromís incorpora En Marea a la candidatura a les eleccions europees *** MoraBanc patrocinarà durant deu anys l'Andorra de Gerard Piqué**

TEMA DEL DIA

Debat. El candidat del PSOE a la presidència del govern espanyol ha acceptat, finalment, de fer un debat entre candidats que inclogui Vox, tot i que encara és un partit extraparlamentari. Pot ser presentat com un acte de generositat d'un candidat que va davant en les enquestes i com un gest de pluralisme, però és tot el contrari. Sánchez accepta de debatre amb Vox perquè li va bé estratègicament. La necessitat de fer un cordó sanitari contra l'extrema dreta no tan sols l'ha menyspreada el PP i Ciutadans, sinó ara també el PSOE, perquè, per a la seva estratègia electoral, li va bé donar altaveus a Vox. Per dos motius.

En primer lloc, perquè Sánchez es presenta com el vot útil per a parar l'extre-

ma dreta, però perquè això sigui efectiu, Vox ha d'aparèixer com una amenaça real durant la campanya, ha de poder explicar les seves aberrants propostes, per mobilitzar tot el vot útil d'esquerreres cap al PSOE. La pitjor cosa que li pot passar al PSOE és que l'electorat d'esquerreres s'abstingui, i Vox és un excel·lent mobilitzador de vot socialista. Naturalment, això ho ha de fer en una televisió privada, perquè en una televisió pública només podrien participar els partits que ja tenen representació parlamentària. Els treballadors de TVE estan molt enfadats i ja s'han queixat, però ara constaten com l'esquerra els tracta igual que la dreta. La victòria del PSOE està per sobre de la defensa d'un sistema públic de mitjans i, a més, d'aquesta manera

L'extrema dreta s'ha convertit en un factor de divisió del vot conservador que pot ensorrar el PP a les províncies on es disputen quatre escons o menys

La necessitat de fer un cordó sanitari contra l'extrema dreta no tan sols l'ha menyspreada el PP i Ciutadans, sinó ara també el PSOE

complau les grans empreses de comunicació, que tard o d'hora li tornaran el favor, en la mateixa campanya o durant la legislatura.

El segon motiu és que Vox s'ha convertit en el principal entrebanc per a la victòria del PP. Tot i que en un primer moment li va donar ales, per mitjà de José María Aznar, l'extrema dreta s'ha convertit en un factor de divisió del vot conservador que pot ensorrar el PP a les províncies on es disputen quatre escons o menys. El sistema electoral espanyol premia el primer i el segon partit de cada província, de manera que molts escons que haguessin anat al PP ara aniran al PSOE perquè la divisió de la dreta li permet de quedar primer allà on abans era segon o tercer. Hi ha en joc 103 escons al congrés espanyol de 26 províncies i els enclavaments colonials de Ceuta i Melilla. Casado va demanar a Vox que no es presentés, però Santiago Abascal ha crescut i no obeeix. El PP va crear el monstre i ara el monstre el devora. Tant és així que el PP enviarà Aznar a fer campanya en aquestes províncies, la majoria de les quals són a Castella i Lleó i a Castella-la Manxa. Passa igual al senat espanyol. Per tant, a Sánchez l'interessa donar veu a Vox. Com més vots tregui Vox, menys diputats tindrà el PP i més possibilitats tindrà el PSOE de guanyar les eleccions i investir Pedro Sánchez president.

El càlcul electoral està per sobre d'ideologies i també de qualsevol ètica política. No és patrimoni només del PSOE, però com que les esquerres sempre donen lliçons d'ètica, queden més retratades. Demanen el vot útil per a frenar una extrema dreta a la qual donen altaveus. És com quan el PP donava ales a l'Esquerra Unida de Julio Anguita per fer la pinça al PSOE. No és cap novetat. El problema és que parlem de l'extrema dreta i hi ha en joc la democràcia espanyola que queda, que no és gaire.

MÉS QÜESTIONS

Compromís incorpora En Marea a la candidatura a les europees. La formació

gallega En Marea ha subscrit un acord per a presentar-se a les eleccions europees en coalició amb Compromís i, també, amb la Chunta Aragonesista i Més per Mallorca, que ja s'hi van sumar al gener. En Marea, que tindrà el número dos de la llista amb Lúdia Senra, feia mesos que negociava amb la formació valencianista. La decisió implica un trencament amb Podem. El portaveu d'En Marea, Luís Villares, ha qualificat de magnífic l'acord per a una aliança que permetrà de defensar els interessos de Galícia i construir una Europa 'més solidària, social i democràtica'. La coalició ha reservat la tercera plaça per a Equo, malgrat que el partit ecologista encara no ha confirmat si formarà part d'aquesta candidatura. Tot i que la seva direcció és favorable que Florent Marcellés repeteixi, les bases estan dividides i hi ha un sector que prefereix anar amb Podem. Per prendre la decisió, Equo ha fet un referèndum intern, però ha estat impugnada pel sector favorable a Podem. Si l'any 2014 Primavera Europea va obtenir prop de 300.000 vots, que es van traduir en un escó, la nova coalició que encapçala Jordi Sebastià aspira a duplicar el resultat.

L'Audiència d'Alacant archiva el cas de la suposada compra del vot de Nerea Belmonte. L'Audiència d'Alacant ha arxivat definitivament el cas de la suposada compra del vot de la regidora de l'ajuntament Nerea Belmonte. D'aquesta manera, es ratifica la decisió del jutge instructor, que no va trobar proves que el PSOE intentés comprar el vot de Belmonte els dies previs a l'elecció del nou batlle. Un ple que va acabar amb l'abstenció de la regidora trànsfuga i que va permetre l'accés a la batllia del popular Luis Barcala. La Fiscalia Anticorrupció havia obert una investigació a partir de les declaracions de Belmonte mateix, que va dir que l'esquerra li havia ofert un sou de 3.500 euros i un lloc de sortida a les següents eleccions en canvi de votar a favor de la candidata socialista a la batllia, Eva Montesinos.

Proclamació de la República a Barcelona. AFB

El Castell manté la simbologia franquista en un mausoleu del cementiri. El Castell fa cas omís a la petició de la comissió balear de la llei de memòria històrica i democràtica perquè retiri els símbols franquistes del mausoleu a les víctimes de l'Atlante que hi ha al cementiri municipal. Fa dos mesos, es va aprovar per unanimitat d'exigir la retirada dels vestigis franquistes. Va ser a proposta de Memòries de Menorca. Es tracta d'una àguila i la inscripció 'Caídos por Dios y por España'. La Plataforma Antifeixista de Menorca també ha fet un escrit en què insisteix en la importància de retirar aquesta simbologia de l'espai públic. L'Atlante era un vaixell atracat al port de Maó durant la guerra del 36-39. Després d'un bombardament de l'aviació franquista que va causar diversos morts, es van afusellar els 75 presoners com a represàlia. Memòries de Menorca remarca que la petició no té res a veure amb les víctimes i el seu reconeixement sinó amb la simbologia. Per la seva banda, el govern municipal diu que era una proposta que

no tenia sobre la taula, però que compliran amb la normativa.

MoraBanc patrocinarà durant deu anys l'Andorra de Gerard Piqué. Gerard Piqué ha parlat per primera vegada del projecte del Futbol Club Andorra que dirigeix, com a fundador i president del grup Kosmos, coincidint amb la presentació de l'acord de patrocini de l'entitat amb MoraBanc per als deu anys vinents. El jugador del Barça s'ha mostrat molt ambiciós: vol que soni l'himne de la Champions a Andorra. Sense concretar gaire, Piqué ha dit que impulsaria un projecte des de la base, promovent el planter, i que volia que els jugadors fossin siguin importants. L'objectiu és demostrar que: 'No és només un primer equip sinó que hi ha un projecte sòlid darrere en el qual creiem en els joves, perquè han de ser una font de talent que ens nodreixi de cara a reptes més importants.' Piqué ha recordat que en aquest moment hi havia dotze integrants del primer equip que eren andorrans i ha expressat el desig

que sempre fos així. Veu el seu projecte com una manera de fer créixer el nivell esportiu i també la competitivitat, no només de l'equip sinó també de la selecció andorrana. El FC Andorra milita en Primera Divisió Catalana i suma deu jornades consecutives sense perdre, cosa que li permet de mantenir l'objectiu d'ascendir a Tercera Divisió. És a quatre punts del líder i queden vuit jornades.

LA XIFRA

29 anys té l'enginyera Kate Bouman que ha encapçalat la programació de l'algoritme que ha permès d'obtenir la imatge del forat negre M87*

TAL DIA COM AVUI

El 12 d'abril de 1931 es feien eleccions municipals a l'estat espanyol, presentades pels republicans com un plebiscit sobre la monarquia d'Alfons XII. La victòria aclaparadora de comunistes, socialistes i republicans a les grans ciutats provocà la renúncia i fugida del rei dos dies després i la proclamació de la segona república.

XAVIER DíEZ

‘El gran vici de les esquerres és l’obediència. Tot el dia obeeixen’

Entrevista a l'historiador i professor, que publica el llibre ‘Una història crítica de les esquerres’ (Edicions el Jonc)

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Xavier Díez (1965) és doctor en història per la Universitat de Girona i diplomat en magisteri. Autor prolífic, una de les seves especialitzacions ha estat l'anarquisme (*El pensament polític de Salvador Seguí, L'anarquisme, fet diferencial català*) i la seva tesi doctoral és ‘L'anarquisme individualista a Espanya 1923-1938’. Díez també és conegut pel seu bloc de VilaWeb, molt llegit, i per publicar articles a la premsa que acaben essent molt virals. El darrer, ‘Cero apellidos catalanes’, a *Diario 16*. El mestre Díez publica ara *Una història crítica de les esquerres* (Edicions el Jonc), síntesi de vint anys de lectures. És un llibre de quatre-cents pàgines que repassa, i no tan sols cronològicament, les esquerres.

—Sou de Nou Barris.

—Mon pare, metal·lúrgic. I ma mare va quedar-se a casa treballant. Camperola de Galícia que fins a 25 anys no sabia què era l'electricitat. Mon pare, nascut a Barcelona el 1930. Dels avis, cap català. Una aragonesa, un de Madrid i dos gallecs. Jo sóc el primer de la meua família a estudiar. Magisteri. I després, història. A 16 anys, treballava en una fàbrica i estudiava. Sempre he estat molt introvertit. He llegit molt de sempre.

—D'on us ve?

—El meu avi era anarquista. I a casa hi havia força llibres. Mon pare també llegia molt.

—Feina?

—A la meua vida he fet bàsicament de mestre. De mestre de primària o de mestre a la universitat. Ara treballo a la USTEC, el sindicat de mestres. Sóc al secretariat de política educativa. Vaig al consell escolar de Catalunya. Assessoro professors. I això em permet també de fer el que m'agrada. Escriure i llegir. Escriure i llegir. Visc a Girona des dels 28 anys.

—Per què el feu, el llibre?

—Per responsabilitat? Malgrat que sembli escèptic, sóc un sentimental. Un

Malgrat que sembli escèptic, sóc un sentimental

El marxisme, en canvi, parteix del positivisme i creu que la moralitat és una construcció burgesa i religiosa

idealista. En aquesta vida hem vingut a deixar el món una mica millor. Però jo no sé fer revolucions, sóc un activista pèssim. Pensar i escriure és de les poques coses que sé fer bé. I aquesta és la meua petita aportació. Donar una certa capacitat de reacció i que s'evitin els errors històrics. Per això explico què aporten i en què fracassen els ludistes, la Primera Internacional, els bolxevics, els laboristes. Per què no arrenen els marxistes als EUA. Per mirar de contribuir a la comunitat i establir debats.

—Per exemple?

—Com hem arribat al neoliberalisme? Hi ha sortida? El malestar present, que diu l'historiador Tony Judt, és un punt, una cruïlla històrica? El llibre havia de dir-se inicialment *Per què les esquerres fracassen*. Però la meua dona, amb bon criteri, em va dir: no et busquis més enemics!

—Un moment clau?

—Els anys seixanta. És l'inici de la decadència de les esquerres. De cop i volta, van renunciar a un relat i projecte comú. Qui havia portat la iniciativa a les esquerres era la classe obrera blanca, treballadors fabrils, però cada vegada són menys, perquè els fills comencen a tenir estudis secundaris, a treballar en serveis, oficinistes, periodistes, etc. La clientela política ha desaparegut. Fins aleshores, els partits tenien percentatges importants de gent sense estudis. Sindicalistes. Marcelino Camacho. No eren només representants, sinó també representatius. Tot aquest món pugna per deixar de ser treballador proletari i aspirar a ser classe mitjana. I l'esquerra, en lloc de veure el canvi de realitat, ajusta la realitat al seu esquema antic. I substitueixen un subjecte polític per un altre. Un oprimint per un altre. I comença a aparèixer la lluita per les tortugues marines.

—El marxisme, per què no us funciona?

—Fem la pregunta al revés. Per què triomfa el capitalisme? Perquè és un virus mutant. S'adapta a la realitat. I sempre sobreviu. I el marxisme és una

ideologia construïda al segle XIX, amb punts molt interessant, però no som al segle XIX. La societat ha canviat radicalment. L'idealisme alemany no acaba de funcionar per llegir les noves realitats.

—Critiqueu que les esquerres no hagin vist l'espiritualitat de la vida.

—Exacte. Quan vaig estudiar l'anarquisme, vaig veure que era un moviment essencialment moral. El marxisme, en canvi, parteix del positivisme i creu que la moralitat és una construcció burgesa i religiosa. Fora moral. Doncs no. Jo he estat mestre. I els nens de quatre i cinc anys tenen un sentiment moral claríssim. I veuen el bé i el mal.

—L'esquerra i la seguretat.

—L'esquerra sembla que faci el joc a la globalització dient que això de la seguretat és carrincló i avorrit. Doncs no. La gent vol seguretat. I no parlem de ser atacats a la cantonada. Parlem de seguretat econòmica, familiar, en les mateixes idees. Davant la inseguretat laboral, familiar, hi ha algú que parla de seguretat. I no és l'esquerra. Són els reaccionaris. Jo et protegiré llançant al mar els immigrants.

—Beck.

—Jo feia de professor a la Blanquerna. Hi havia gent de casa bona. I jo venia de Nou Barris. Era professor de gent amb uns cognoms que et podien esclafar com una burilla. I també he treballat a barris sense llei de Blanes. Classes molt desestructurades. Entre els Tuset de cognom i els Heredia, quina era la gran diferència? La capacitat de fer el bé i el mal? No, era força semblant. La intel·ligència? No, la trobaves igual. La seguretat? Sí. La manera com camines pel món. Aquesta és la gran diferència. Uns miren fermes i trepitgen fort perquè saben que si cauen, s'aixecaran. I els altres saben que si cauen, no hi ha xarxa. Van molt més insegurs. Això t'ensenya Beck. No tothom viu amb els mateixos riscos. Beck m'agrada perquè parla d'aquesta qüestió: la seguretat i la inseguretat.

El sentiment de pertinença nacional és infinitament més fort que el de classe

ALBERT SALAMÉ

—Una gran pregunta, surt al llibre: si els d'esquerres són tan llestos, per què perden sempre?

—Ho explico al llibre. Pels set pecats capitals, basat en un article que va fer furor a Crític. Volia fer un article provocador.

—Comencem: la supèrbia intel·lectual.

—Els anys seixanta, el marxisme passa al món acadèmic i s'intel·lectualitza molt. I n'agafen la supèrbia i l'esnobisme. I acaba essent més propi dels intel·lectuals alimentats d'ego que no de la lectura de la realitat.

—Error d'estètica. Que porta al sectarisme.

—Recorda la *Gauche Divine*. Ser d'esquerres és *guai*, perquè arriba a tenir prestigi social. Quan jo tenia 20 anys, si no eres *progre*, eres un reaccionari. I si t'interessava la religió, eres un reaccionari. És aquesta idea d'inclusió/exclusió.

—No entendre la mateixa classe que dius representar.

—Jo he estat mestre de gent de classe

baixa. No per ser proletari ets d'esquerres. La ideologia va molt impregnada d'elements morals. No econòmics. El nacionalisme, el sentiment de pertinença nacional és infinitament més fort que el de classe. És una de les pífies que ha fet l'esquerra.

—Relat no coherent.

—La incoherència entre virtut pública i vicis privats.

—Intrusisme.

—Com a alumne, i com a pare, ho he patit. Es veu que les esquerres han de vetllar, i protegir, i supervisar la vida del proletariat. Això fa que et fiquis en la vida privada de les persones. Molt poc respecte a la individualitat, la dissidència i la pròpia identitat. Quan va governar el tripartit, els qui érem mestres vam pensar, ara que arriben les esquerres faran polítiques adients. I quines van fer? La sisena hora! Un nen de cinc o sis anys, més hores de classe? Oh, em deien que així no perdrien el temps jugant amb la PlayStation a casa. Per mi va ser un xoc

veure que les esquerres es ficaven amb el temps lliure de la gent.

—**L'home és bo per naturalesa.**

—Senyal que han vist pocs homes. I poques dones.

—**Manca d'autoconfiança.**

—En parlava abans. L'esquerra va demanant permís. A veure, l'esquerra per què no diu: col·lectivitzem la riquesa financera? Globalitzem les patents! Per poder repartir cal que alguns hi perdin. Diguem-ho. Sense vergonya. Anem a l'atac. Fem-ho.

—**Per què sou d'esquerres, encara, si hi veieu tants errors?**

—Per una dimensió moral. Perquè malgrat tot, crec en la justícia social. Perquè la societat, per conviure amb harmonia, s'ha de fonamentar en repartir el treball i la riquesa. Crec que és la cosa més raonable, ser d'esquerres.

—**Sou anticapitalista?**

—Diria que el meu model ideal seria que hi hagués un equilibri entre la iniciativa privada, controlada i regulada (com ja deia Cornelius, un dels pares de l'anarcosindicalisme), el sector públic i el sector cooperatiu. La CNT era molt partidària de la iniciativa personal, per exemple. Un dels llibres dels quals em sento més satisfet és *El pensament polític de Salvador Seguí*. Em va sorprendre descobrir la lliure empresa en el món àcrata. Impressors, gent amb negocis, bars, fusteria. I una de les coses que s'explica poc és que part dels anarquistes exiliats que van a Sud-amèrica fan grans negocis. Per exemple, el de Badalona. Ortiz.

—**El de Los Solidarios?**

—Aquest. Va obrir una empresa de bugals a Veneçuela. Es va fer ric.

—**M'agradaria un apunt final sobre les esquerres catalanes. CUP?**

—Crec que els cal una mica més de virginitat ideològica. Que es mirin les coses com si les veiessin per primera vegada. Que es desintoxiquin de lectures prèvies.

—**Comuns?**

—Vénen del món comunista, on hi ha una màxima: obeeix el cap. Penso al contrari: si hi ha un cap, passa d'ell. Desobeeix-lo.

—**ERC?**

—La trobo d'una inconsistència teòrica important. Has de saber què vols ser quan siguis gran. No ho saben.

—**PSC?**

—Quin gran partit socialdemòcrata hauria estat si no s'hagués sotmès al PSOE. El gran vici de les esquerres és l'obediència. Tot el dia obeeixen. I el PSC s'ha suïcidat amb l'obediència.

—**El moviment independentista és massa poc àcrata, potser? Volem ser independents, sí, però potser també volem posar en qüestió l'estat nació i els seus drames?**

—Hi ha certa por d'ensenyar les cartes. I a l'esquerra li costa ser engrescadora. Independència per a què? Ara és fàcil: vull ser independent perquè no em dinguin a mitjanit. Perquè un tribunal no faci el que vulgui. Però, de fet, vull ser independent per barallar-me amb les dretes.

—**I quan us feu independentista?**

—Penseu una cosa: jo no vaig parlar català fins a 14 anys. Era absent del meu àmbit. I els amics i veïns de Nou Barris que parlaven català amb mi ho feien en castellà. Però, a poc a poc, vas sabent què passa, i què va passar. Entres a l'antifranquisme i coneixes la injustícia. I és així com arribo a ser independentista. Ara, jo no poso banderes ni tinc estelada. M'incomoda l'exhibició de simbologia. I em carreguen els independentistes sentimentals. Sóc un independentista pràctic. Vull una República perquè em deixin tranquil. I no et sabria dir la data. Això és com una parella. Si no hi ha hagut amor a primera vista, és de mal dir. No hi ha un dia ni un moment. Jo, suposo, em faig independentista a còpia de lectures i conformació moral. De la mateixa manera que em queien més simpàtics els llibertaris. ■

El meu model ideal seria que hi hagués un equilibri entre la iniciativa privada, controlada i regulada, el sector públic i el sector cooperatiu

Entres a l'antifranquisme i coneixes la injustícia. I és així com arribo a ser independentista

La proclamació de la República als Països Catalans

L'Aravot Tant a València, com a Barcelona i Palma, la República es va proclamar hores abans de l'abdicació

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

El 14 d'abril de 1931 va ser una jornada festiva i de celebració, però també de moments tensos i d'incertesa. Tant a València, Barcelona i Palma, com a tots els Països Catalans, la proclamació es va fer hores abans de l'abdicació del monarca, i això va implicar que els dirigents republicans assumissin el poder sense saber si el moviment reeixiria o si se'n derivaria una repressió contra els més significats.

La proclamació va anar precedida d'una victòria aclaparadora a les eleccions municipals, que, després de vuit anys sense votar, s'havien convertit en un plebiscit entre els partidaris de la monarquia i els detractors.

En aquella votació, hi hagué unes certes limitacions, com ara que no es restabliren les llibertats constitucionals fins a la campanya electoral, o bé que els partits eren desestructurats fins poques setmanes abans de les eleccions. Però, malgrat això, les forces republicanes van guanyar a les principals ciutats i això va desencadenar el final de la monarquia.

Francesc Macià: 'D'aquí no en sortiré, sinó mort'

La història és prou sabuda. Lluís Companys proclamà la República del balcó de l'Ajuntament de Barcelona estant: 'Ciudadans: els representants del poble acaben de proclamar la República a Catalunya.' Eren les 13.30, tres hores i mitja abans de l'abdicació del monarca.

Tres quarts més tard, era Francesc Macià que proclamava l'Estat Català. Aquell discurs anava més enllà. 'Els qui formaran el govern de Catalunya estaran, d'ací endavant, disposats a defensar les llibertats del nostre poble, a morir per elles.' No se sabia com evolucionaven els esdeveniments a Madrid. Les notícies eren contradictòries i més aviat la impressió era que el rei resistiria.

Hi havia moltes possibilitats que el moviment reeixís a Catalunya i fracassés a la resta de l'estat espanyol. S'havia d'estar preparat per a tot. La sola resistència possible era una dictadura i, en aquell estat de coses, s'esperava que fos sagnant; per tant, no es preveia pas cap solució pacífica.

Francesc Macià travessà la plaça de Sant Jaume per prendre possessió del govern de Catalunya

Macià digué: 'D'aquí no en sortiré sinó mort.'

Macià travessà la plaça de Sant Jaume per prendre possessió del govern de Catalunya, i al balcó clamà: 'En nom del poble he pres possessió del govern de Catalunya [...] i us dic que aquí restem disposats a defensar les seves llibertats. Espero que el poble sabrà fer el mateix. D'aquí no ens trauran sinó morts. També us dic que ens hem de fer dignes de la llibertat que acabem de reconquerir i espero que el poble sabrà, si cal, morir com nosaltres per defensar-la.'

Proclamació de la República a Barcelona. AFB

Proclamació de la República a Barcelona. WIKIMEDIA COMMONS

Tot seguit va començar l'organització. Les principals entitats catalanistes –Estat Català, Palestra i la Unió Catalanista– es disposaven a muntar guàrdia a la Diputació. El cap dels Mossos havia estat cridat i les seves forces restaven a disposició dels revolucionaris.

Els regidors republicans electes, després d'un breu debat, elegiren per aclamació Francesc Macià com a president de la República Catalana. Hores més tard, el president tornava a sortir al balcó, per a proclamar ara una República Catalana com a estat integrat dins la Federació Ibèrica.

Al Saló de Cent, els regidors, més revolucionaris que administradors en aquell moment, designaven Jaume Aiguader com a batlle de la ciutat. Finalment, Manuel

Carrasco i Formiguera feia la declaració que tothom esperava: 'Tenim notícies de Madrid. El botxí és fora!'

A tres quarts de dues de la nit va arribar el moment que va fer glaçar la sang a tota la plaça: el so de les trompetes dels soldats s'obrien pas en una plaça Sant Jaume plena de gom a gom. Un oficial es va plantar davant el balcó central del Palau de la Generalitat. Els segons es van fer hores. L'oficial va llegir la proclamació de la República de Catalunya. Emocions, llàgrimes. Macià afirmà: 'Fa vint-i-cinc anys de la meua vida que treballo per arribar a aquest moment que estem vivint'. Crits de 'Visca l'Avi!'

La nit havia de ser llarga. Una comissió del cos de carabiners vigilava per evitar desembarcaments clandes-

A València s'havien assolit dues grans fites en les eleccions

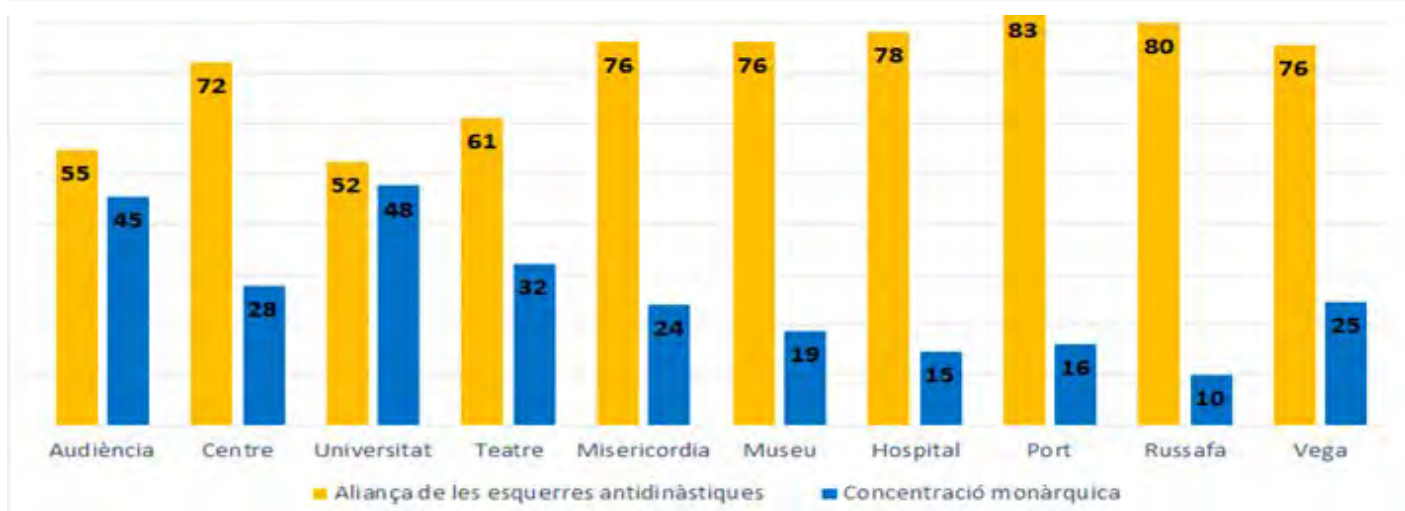
tins que desestabilitzessin l'adveniment de la República Catalana. El Comitè Regional de Catalunya de la CNT, també el mateix dia la proclamació, declarava la vaga general, per evitar una contrareacció d'elements armats. Calia que el poble estigués dempeus i es manifestés al carrer. La república era un fet.

'Al Poble Valencià: la nació, sobirana, finalment ha fet efectiva la República'

A les tres de la nit del 14 d'abril, a les portes de la redacció del diari blasquista El

Pueblo (Joan d'Àustria, 10), s'hi concentraven milers de persones. A dins hi havia reunits els regidors electes i els principals dirigents dels partits. Mentrestant, per la ràdio es comunicaven les proclamacions a diverses localitats, per bé que la monarquia no havia caigut.

Els caps republicans prenen una decisió i Sigfrido Blasco-Ibáñez, director del diari, regidor i cap de la Unió Republicana Autònoma, anunciava a tothom que, malgrat la incertesa i les possibles conseqüències,

proclamarien la República a València.

Una gran manifestació, amb cànctics i crits, recorria els tres-cents metres escassos fins a la casa de la ciutat. Anaven encapçalats per Blasco-Ibáñez, Vicent Marco i més càrrecs republicans, que havien de prendre possessió de la ciutat.

Poc després, sense oposició, s'hissava la bandera valenciana i la tricolor als dos pals de la façana del palau municipal. Homes i dones ploraven d'emoció. Blasco-Ibáñez, com a dirigent del partit principal, era l'encarregat de proclamar la República davant la multitud que es congregava la plaça de Castellar.

A València s'havien assolit dues grans fites en les eleccions. La primera, una victòria republicana d'unes proporcions que no preveia ningú: 36.700 vots dels republicans per 12.400 dels monàrquics, guanyant en tots els districtes. I la victòria s'havia estès a tot els Països Valencians: Alacant, Castelló, Sagunt, Xàtiva, Borriana, Alcoi, Elx...

A més, el valencianisme entrava per primera volta al

consistori: dos regidors de l'Agrupació Valencianista Republicana i un de la Unió Valencianista, que, malgrat presentar-se en candidatures diferents, acabaren formant un grup municipal valencianista.

La defensa de la República a València

La República s'havia proclamat tres hores abans que a Madrid. Per tant, calia assumir tot el control. Amb aquest objectiu, s'havia creat la Junta Provisional Republicana, que havia de prendre totes les decisions: controlar l'ordre públic i prendre mesures urgents mentre no hi hagués autoritats.

Tot seguit, una manifestació encapçalada per la Junta Provisional Republicana es va adreçar al govern civil i a la capitania general perquè hi fos hissada la bandera republicana.

Però les autoritats s'hi van oposar, perquè no havien rebut ordres de Madrid. Mentrestant, la República ja era al carrer. Les sessions de teatre i cinema van ser interrompudes per escoltar 'La Marsellesa' i 'L'himne de l'Exposició';

ciutadans es dedicaven a pintar de color morat les banderes dels estancs i parades de tramvia i a la universitat els estudiants constituïen una junta de govern deslligada de la monarquia.

Finalment, a les 21.00, els dirigents republicans i els regidors electes es reunien a l'ajuntament, amb la multitud aplegada a la plaça i a l'interior de l'edifici, escales, vestíbuls i salons. Vicent Marco fou elegit batlle provisional i hom va redactar un ban dirigit 'al poble valencià', amb dues versions: català i castellà. S'hi demanava ordre i s'hi indicava que la junta impediria qualsevol excés i atac contra la propietat, establiments bancaris i llocs consagrats al culte de la religió.

Els reunits rebien un telegrama de Francesc Macià, que havia proclamat la República Catalana, en què enviava una salutació 'al poble valencià, unit a Catalunya per gloriosos vincles històrics de sang i de llengua'. La resposta del batlle: 'València correspon salutació Catalunya admirable amb un abraç de germanor cridant: Visca el poble català! Visca Espanya republicana!'

El batlle formava part de la Unió Republicana Autonomista, vinculada al Partit Radical, però amb un clar tarannà valencianista. Marco, juntament amb l'ex-batlle Faustí Valentín, el diputat Juli Just i personalitats com ara Gaietà Huguet i Manuel Sanchis Guarnier, formaren part d'Esquerra Valenciana, una escissió del 1934, en gran part per la posició a favor de Catalunya en el Bienni Negre.

L'endemà de la proclamació va ser declarat dia festiu i es va organitzar una festa totalment cívica, malgrat el fervor, la manca de policia i la gran afluència de gent al carrer. La mateixa jornada es constituí la junta de govern de la diputació provincial i al vespre va haver-hi una desfilada militar, encapçalada pel capità general, que davant l'ajuntament va retre homenatge a la nova bandera, juntament amb una manifestació civil. El 16 el comitè va dissoldre els òrgans provisionals i l'endemà el doctor Agustín Trigo (el creador del Trinaranjus) fou elegit nou batlle de València. La república era un fet.

Les eleccions a Palma

A Palma, en les eleccions municipals no es van presentar dues candidatures enfrontades, sinó que els monàrquics hi concorregueren dividits. Mallorca, a més, tenia una altra divisió pròpia entorn de la figura del financer Joan March (polític i contrabandista): el marquisme i l'antimarquisme.

Entre els monàrquics es presentaven els dos vells partits governamentals, liberals i conservadors, que formaven part del sistema caciquil marquista. També s'hi presentava el Comitè Mixt dels partits Regionalista i Autonomista, vinculat al catalanisme conservador de Cambó. Aquest partit s'integrava en les formacions d'ordre, però alho-

ra era antimarquista, perquè denunciava el sistema caciquil i s'oposava fortament a les altres dues formacions. Finalment, hi havia el Front Únic Antimonàrquic, amb totes les formacions contràries a la monarquia en una llista única.

Els vells partits van obtenir una majoria àmplia, gràcies al sistema majoritari; els liberals van assolir 23 regidors, els conservadors 4, la candidatura autonomista-regionalista 5 i els antimonàrquics 9. Alhora, l'antimarquisme (7.263) va superar en vots els vells partits (6.761), fet que no va servir perquè tingués majoria al consistori.

La proclamació de la República a Palma

El 14 d'abril a mig matí, la

plaça de Cort ja s'omplia de grups comentant les primeres notícies que comunicava la ràdio. L'animació anava creixent, i cap a les tres d'hora baixa la plaça ja era plena de gom a gom tot, esperant que es proclamés la República al balcó de la casa de la ciutat.

A les pissarres de la redacció del diari La Última Hora, a la plaça mateix, s'anunciava la proclamació de la República Catalana a Barcelona, fet que va dur encara més gent a concentrar-s'hi. Mentrestant, el Comitè Revolucionari de Mallorca, format per socialistes i republicans a parts iguals, es reunia a les 15.00 al Casino Republicà de Palma. En aquesta reunió el socialista Llorenç Bisbal fou designat batlle de la ciutat, el republi-

cà Antoni Pou responsable del govern civil i el republicà federal Francesc Julià president de la diputació. El pla es començava a aplicar.

Els principals representants del republicanisme mallorquí eren ovacionats pels assistents i entraven a l'ajuntament sense oposició. Eren prop de les 15.45. Hi van hissar una bandera tricolor. A les 16.00 tocades anaren cap al Palau de la Diputació, entre aplaudiments i entusiasme, amb parlaments en què demanaven ordre. Al costat de la tricolor, s'hi va penjar l'ensenya de les barres i el castell.

Francesc Villalonga, vell republicà, tocava a some- tent la campana municipal d'En Figuera, que ja havia fet sonar en la Primera Re-

Proclamació de la República a València. WIKIMEDIA COMMONS

Proclamació de la República a Palma. WIKIMEDIA COMMONS

pública espanyola (1873). El nou president de la diputació, Francesc Julià, s'adreçava a la multitud, dient: 'L'ideal ha triomfat rotundament.' I proclamava la República.

Les dues legalitats a Palma

Es formaven petits grups que, amb banderes, recorrien els carrers per celebrar l'adveniment del nou règim, amb crits de 'Visca la República'. Però la República encara no s'havia consolidat, ni a Mallorca ni a l'estat espanyol.

La gernació es va adreçar al govern civil, però aquesta vegada els guàrdies van impedir que hi entressin. Només ho va poder fer una petita comissió encapçalada per Antoni Pou, designat governador entre els republicans.

El governador monàrquic, Joaquín Ignacio Mencos Bernaldo de Quirós, comte del Vado, sense abandonar les funcions, se'n va anar cap a la

capitania general. A la seu del govern civil, a les 18.00 s'hissava la bandera republicana i Antoni Pou prenia possessió.

A la capitania general, després d'una llarga deliberació, els alts càrrecs civils i militars acordaven que no abandonarien els càrrecs fins que no rebessin notícies oficials de la República. I el comte de Vado decidí de tornar al govern civil.

Foren moments de màxima tensió. Pou es refermava en el càrrec i afirmava que respondria amb un consell de guerra si calia, perquè l'actuació era avalada pel poble. El comte del Vado tenia el control de la Guàrdia Civil, però no el de la població. La solució més fàcil per a tots dos va ser esperar com evolucionaven els esdeveniments al conjunt de l'estat espanyol.

A l'exterior se celebrava la proclamació de la República,

però no es podia desestimar en absolut que hi hagués una reacció. Passaven les hores i la gent continuava a la plaça de Cort, ovacionant el pas de les banderes republicanes. El batlle interí Alexandre Jaume (Llorenç Bisbal estava malalt) va fixar un ban demanant el manteniment de l'ordre. Finalment, a altes hores de la nit, el comte del Vado rebia una comunicació perquè lliurés el comandament de la demarcació. La República era un fet.

Tanmateix, al consistori no hi havia majoria republicana. Per a resoldre la governabilitat, es va presentar una protesta de caràcter general. Les eleccions van ser impugnades en vint-i-dos municipis de Mallorca i tres d'Eivissa per anomalies, coaccions i compra de vots pel marquisme.

Més endavant, es repetiren les eleccions en aquests

municipis, inclòs Palma, on el repartiment de forces canvià, amb una contundent victòria de les esquerres (17 el Partit Republicà Federal i 8 els socialistes). Els regionalistes-autonomistes n'aconseguien 5 i el Partit Republicà de Centre, la nova marca de Joan March, 11.

El 14 d'abril a les 21.00, Alfons XIII se n'anava de Madrid i la República començava a caminar, amb les complicacions posteriors. La nova realitat ofería projectes diferents, sensibilitats socials diferents i també posicions diverses en relació amb l'autogovern.

Però el 14 d'abril de 1931 homes lliures van trencar els lligams amb la monarquia, van proclamar la República, malgrat tenir un estat en contra, i van voler posar els fonaments d'una nova societat menada per la llibertat. ■

Si us plau, no parleu tant de Vox

La dada L'analista de dades Joe Brew repassa el tractament que els mitjans han fet de l'aparició de Vox i l'espai que donen a aquest partit d'extrema dreta

JOE BREW

Recordo, amb una certa incomoditat, les eleccions presidencials als Estats Units del 2016. Al Partit demòcrata hi havia, bàsicament, dos candidats: Hillary Clinton i Bernie Sanders. Però al Partit Republicà n'hi havia més d'una dotzena! Governadors i senadors, tots amb moltíssima experiència política. Menys un: Donald Trump.

Els diaris americans publicaven titulars cada dia sobre Trump. Les televisions gairebé van oblidar-se dels altres candidats i van crear cadenes de notícies Trump 24 hores al dia. La fam de notícies sobre Trump era universal, tant de la dreta com de l'esquerra. Com més parlaven de Trump, més audiència tenien, els dia-

ris. I, per tant, parlaven molt de Trump.

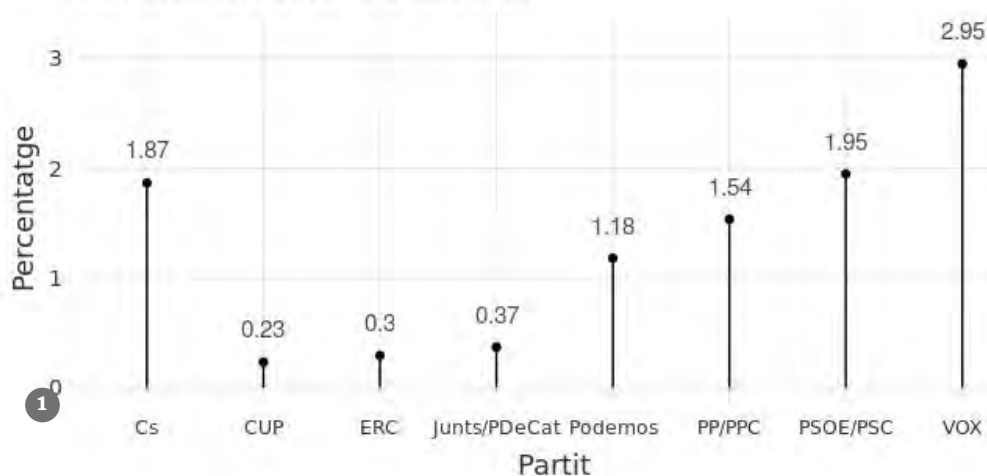
El nivell d'atenció mediàtica era tan desproporcionat que em semblava que Trump era l'únic candidat del Partit Republicà. I amb el pas del temps, arran de la cobertura universal i constant de la seva campanya, Trump va convertir-se exactament en això: en l'únic candidat. La situació va continuar igual després de les primàries: entre informar sobre una proposta política de la candidata Hillary Clinton o un disbarat del candidat Donald Trump, tots els diaris escollien la segona opció. Trump va ser bo per als diaris. I els diaris van ser bons per a Trump.

Donald Trump va guanyar les eleccions del 2016 i ara és president dels Estats Units. Un mentider compulsiu, racista, xenòfob i masclista és el

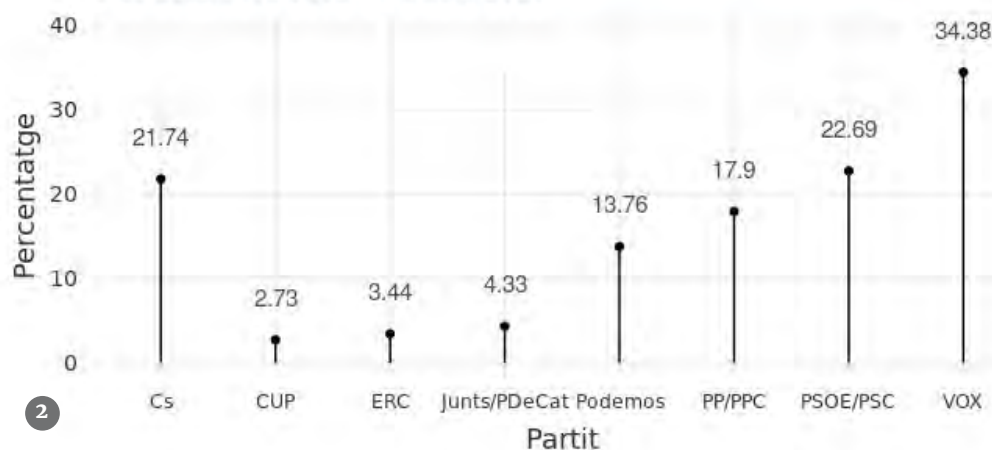

% de piulets de mitjans esmentant partits

1 de desembre 2018 - 9 d'abril 2019

% de piulets de mitjans esmentant partits

(només incloent piulets que esmenten, com a mínim, un partit polític)
1 de desembre 2018 - 9 d'abril 2019

els mitjans parlen dels partits polítics. Amb dades.

Mètodes

Vaig descarregar 398.229 piulets dels comptes de 29 diaris espanyols i catalans de l'1 de desembre de 2018 al 9 d'abril de 2019. La meua intenció era identificar referències a partits polítics en aquests piulets. Amb mig milió de piulets, no era possible fer-ne una lectura humana; per tant, vaig identificar les referències mitjançant una cerca automatitzada (els detalls tècnics, al final de l'article) dels partits següents:

Resultats

Dels 398.229 piulets dels 29 mitjans, el 8,58% esmentaven un partit. Però aquests esments no eren distribuïts de manera uniforme per partit, ni de manera representativa. Heus ací (gràfic 1) el percentatge de tots els piulets que esmentava cada partit examinat.

El gràfic anterior mostra el percentatge de piulets que fan referència a cada partit de tots els piulets de tots els mitjans. Però és útil mirar també el percentatge només entre els piulets que esmenten algun partit (per excloure piulets no polítics, etc.) (gràfic 2).

Segons el CIS, Vox és el cinquè partit de l'estat espanyol. Durant els mesos d'aquesta anàlisi, el seu suport va fluctuar entre un 5% i un 11%. Però en cobertura mediàtica és el primer. Dels mitjans examinats, el 34% dels piulets que esmenten un partit polític fan referència a Vox. Va passar igual amb Trump al principi de les primàries. Encara que la majoria dels republicans preferissin un

dirigent del país més poderós del món. I qui en té la culpa?

Un estudi de Harvard demostra que la premsa va donar una cobertura molt favorable a Trump, parlant desproporcionalment de les polèmiques que ell proposava (sobre l'Islam i la immigració, per exemple). Hillary Clinton, el rival de Trump que va perdre, comparteix l'opinió que la cobertura mediàtica constant va crear un escenari electoral que afavoria el candidat més extrem i menys experimentat. 'He de reconèixer', va escriure Clinton al seu llibre,

'que Trump és odiós però que és difícil no mirar-lo'.

La història es repeteix

Observo la pre-campanya de les eleccions espanyoles del 28 d'abril amb una certa sensació de déjà vu. Vox, un partit d'extrema dreta amb tendències xenòfobes i masclistes, atrau l'atenció de tots. Com que les seves propostes són tan extremes, obliga els candidats de partits menys extrems de posicionar-se sempre en referència a Vox. I tot i que el partit provoca un rebuig

moral en grans sectors de la política catalana i espanyola, 'és difícil no mirar-lo', com deia Clinton. La premsa, em sembla, mira més Vox que no pas mira altres partits.

Però potser m'equivoco. Potser 'projecto' una experiència del passat (la victòria de Trump) a un present totalment diferent. Potser la premsa espanyola i la catalana donen una cobertura justa i equitable als partits polítics i jo no hauria de preocupar-me tant. Potser.

Vull saber-ho. Avui mirarem amb quina freqüència

altre candidat, Trump rebia constantment més cobertura, cosa que el va acabar convertint en el candidat preferit.

Per mitjà

No tots els mitjans esmenten Vox amb la mateixa desproporcionalitat. Mirem-ho. El gràfic següent (3) mostra el percentatge de tots els piulets de cada mitjà que fa referència a Vox.

El problema amb el gràfic anterior és que alguns mitjans no parlen gaire de política ni dels partits en general, i n'hi ha d'altres que en parlen molt. Per tant, seria bo mirar quin percentatge de piulets que esmenten algun partit polític fan referència a Vox. Això es veu al gràfic següent (4).

No hi ha un patró clar esquerra-dreta amb la freqüència de referències a Vox. Ho fan molt, i ho fan tots.

També es pot analitzar, mitjà per mitjà, la distribució de referències als partits (els gràfics, al final d'aquest article).

Conclusió

Els mitjans catalans i espanyols donen una cobertura molt desproporcionada a Vox. Un partit que té, aproximadament, el 10% de suport de la població de l'estat espanyol rep el 34% de la cobertura mediàtica dels partits. Aquest comportament, la cobertura constant, va ajudar Donald Trump a guanyar les eleccions americanes del 2016.

S'ha de demanar: per què en parlem tant, de Vox? Per què donem una cobertura mediàtica tan exagerada a un partit extremament minoritari? Els culpables som molts: els mitjans (també aquest!),

els ciutadans, les xarxes, etc. Escric aquestes preguntes amb el reconeixement ple de la ironia d'aquest article (que també contribueix a la cobertura desproporcionada de Vox).

Els mitjans haurien de fer una reflexió sobre què és d'interès periodístic i què no. Una proposta política d'un partit, per exemple, ho és. Un míting de mil persones en una plaça de braus, potser no. Canviar la dinàmica actual per evitar un error com el que vam cometre els americans el 2016 significaria, potser,

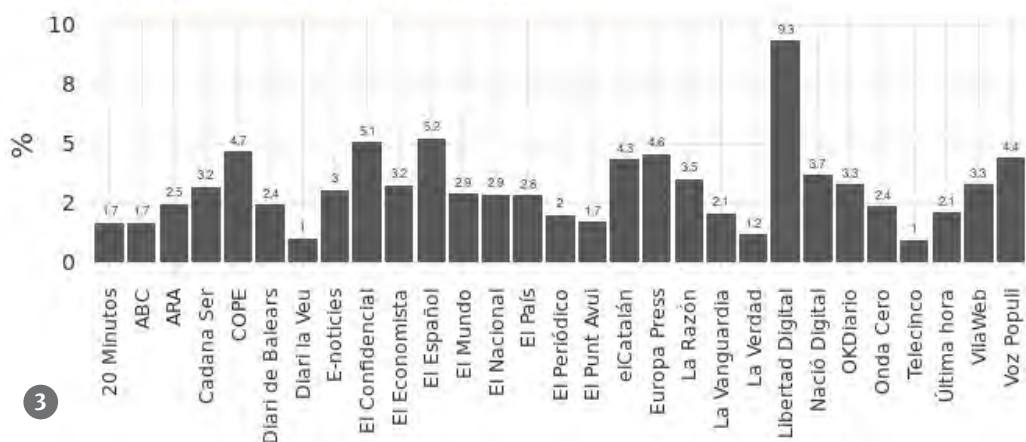
És molt probable que les setmanes vinents els mitjans continuïn donant una cobertura desproporcionada a Vox

que els mitjans haurien de deixar d'escriure articles tant 'clicables' (els de Vox ho són) i escriure articles més rellevants. Però això és demanar que perdin diners. I, per tant, no passarà.

És molt probable que les setmanes vinents els mitjans continuïn donant una cobertura desproporcionada a Vox. No és per cap conspiració de l'extrema dreta. És perquè per a nosaltres, els lectors, 'és difícil no mirar-lo' (Clinton dixit). El cicle viciós continua. Els resultats d'aquest cicle, els sabrem el 28 d'abril. **U**

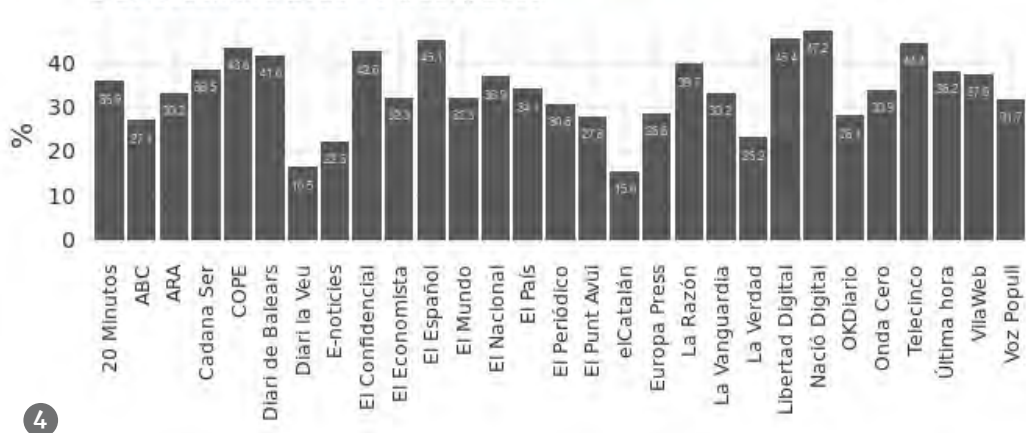
% de piulets que esmenten VOX

1 de desembre 2018 - 9 d'abril 2019

% de piulets que esmenten VOX

(només incloent piulets que esmenten, com a mínim, un partit polític)
1 de desembre 2018 - 9 d'abril 2019

Manifestació a València, en alerta per aturar la dreta

25 d'Abril Les coses que cal saber de la marxa reivindicativa convocada per Acció Cultural del País Valencià

NÚRIA CADENES

Aquest dissabte, 13 d'abril, tot just començada la campanya electoral, els carrers de la ciutat de València acolliran la tradicional manifestació que commemora el Vint-i-cinc d'Abril.

Per què se celebra el dia 13?

Actualment, el Vint-i-cinc d'Abril (en què es commemora la desfeta d'Almansa l'any 1707 i, com a conseqüència, la caiguda de l'actual País Valencià sota domini dels borbons espanyols) no és una diada de festa oficial. Així doncs, Acció Cultural del País Valencià (ACPV), l'entitat que convoca la marxa reivindicativa, cerca un dissabte proper al dia 25 per tal de facilitar l'afluència de manifestants. Enguany, l'avançament electoral ha fet avançar també la data de la manifestació.

A quina hora comença i quin recorregut farà?

La manifestació s'ha convocat a les 18.00 a la plaça de Sant Agustí, a València. Des d'allà, arribarà fins al Parterre, on hi ha prevista la lectura del manifest, que anirà a càrrec d'Anna Gascon i Tomàs Llopis, membres de la junta d'ACPV. Tot seguit, i al Parterre mateix, tindran lloc les actuacions

de Fran Yera (Atupa), Inèrcia, Marta Margaix (si hi ha algú que encara no hagi sentit la seva esplèndida versió de la Muixeranga, aquesta és una bona ocasió de posar-hi remei) i Xavier de Bétera.

Quin és el lema de la manifestació?

Encara que, després, cada associació, partit, sindicat i grup duu les seves reivindicacions en forma de pancarta o de cartells, samarretes, banderes, etcètera, la manifestació té un lema de conjunt que enguany pren un doble vessant, de proposta i d'alerta: 'Continuem avançant. Perquè no torne el passat'. Joan Francesc Mira, president d'ACPV, ha explicat: 'Constatem la persistència d'amenaçes, però també la força de la gent: és possible de continuar avançant si sabem fer propostes en positiu (per això hem presentat el projecte de llei d'igualtat lingüística i hem demanat una Conselleria de Cultura, a més de resoldre les qüestions pendents) i, sobretot, si ens mobilitzem.'

Hi ha actes abans de la manifestació?

Sempre. Dues opcions per a dinar, a la mateixa ciutat de València, poden ser: l'una, la

Cartell de la manifestació. ACPV

tradicional trobada a l'Assemblea de Veïns de Benimaclet, on cada any, abans de la manifestació, hi cuinen una esplèndida paella (dues: una de carn i una de verdura) i s'hi senten dolçaines i tabals que escalfen motors per a la vesprada; i l'altra, el dinar amb acte polític que es farà

a l'Octubre CCC convocat per la Plataforma pel Dret a Decidir del País Valencià, amb les intervencions d'Elisenda Paluzie, presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana, Joan Planas (Assemblea Sobirana de Mallorca) i Antoni Infante (Decidim), conduïts per Marta Gascó (SEPC).

El personatge de Tyrion Lannister s'inspira, en part, en el Ricard III de Shakespeare. HBO

Traïcions, assassinats i conspiracions: les històries reals de 'Joc de trons'

Lletres Martin ha bastit la seva arxiconeguda saga 'Cançó de gel i foc' sobre uns fonaments ben coneguts: la història medieval i la literatura fantàstica

ARNAU LLEONART FERNÀNDEZ
LAURA GÁLLEGO MARFÀ

Incest, lluites fraticides, conspiracions, venjances, assassinats, traïcions. La saga literària *Cançó de gel i foc*, de George R. R. Martin, ha atrapat tota una generació de lectors, i la seva versió en sèrie televisiva, *Joc de trons*, que la matinada de dilluns estrena l'última temporada, n'ha captivat unes quantes més. Però al marge dels dracs, éssers de malson i les profecies a mig complir, què és que ha enganxat tants milions

d'espectadors i lectors? La resposta és fàcil: la història.

Com el mateix George R. R. Martin ha reconegut unes quantes vegades, la història que desencadena el conflicte a *Cançó de gel i foc* s'inspira en la Guerra de les Dues Roses, un conflicte que va marcar la fi de l'Edat Mitjana i l'inici del Renaixement a Anglaterra. Però va molt més enllà i beu de moltes fonts, tant de la tradició literària clàssica, renaixentista i fantàstica com de la història medieval i antiga. De fet, en la història de la literatura fantàstica, com diu Jordi Morera, de l'Ins-

Què és que ha enganxat tants milions d'espectadors i lectors? La resposta és fàcil: la història

titut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona, Martin 's'hi ha creat un lloc propi, apartant-se dels camins ja oberts i obrint-ne de nous per als continuadors d'una tradició que ja podem definir, justament, com a martiniana.' I quins són els referents literaris de Martin?

De Virgili a Tolkien passant per Shakespeare

Tot i ser mundialment conegut per *Cançó de gel i foc*, George R. R. Martin va començar i desenvolupar la carrera com a escriptor dedicant-se, sobre-

Els Lannister traeixen Eddard Stark i l'executen. HBO

tot, a la ciència-ficció. Gran apassionat de J. R. R. Tolkien, no li perdona la resurrecció de Gandalf: 'Per a Martin, un dels grans moments com a lector de fantasia és que un personatge com Gandalf desaparegui només començar, i és per això que, quan reapareix, Martin ho veu com una decepció', explica Morera. I potser també per aquest motiu no és fins que no llegeix Ted Williams que no s'aventa a escriure fantasia: 'La fantasia té mala reputació per tenir molta fórmula i ritual. I vaig llegir *El tron d'ossos de drac* [de Ted Williams] i em vaig dir "Déu meu, es pot treballar amb aquest format", i en Ted ho fa. És una de les meves sagues de fantasia preferides', va dir Martin durant una signatura de llibres. Com va canviar Williams la manera de fer fantasia? Va donar-hi un toc més adult, seriós i, fins i tot, cruel.

Però l'origen de la literatura fantàstica, Morera ja el situa a les històries clàssiques. No és el viatge d'Ulisses un relat farcit d'elements màgics? No té la guerra de Troia elements que es podrien considerar 'sobrenaturals'? És en l'*Eneida* de Virgili, on Martin troba inspiració per a una de les trames de la seva saga: '*Eneida* relata la història d'un supervivent, Eneas, que fuig del desastre i al cap d'un temps torna i crea un imperi, que és Roma. Hi ha qui hi veu un símil amb la història de Daenerys Targaryen a *Cançó de gel i foc*'.

Martin també s'inspira en elements dels *Contes de Canterbury* de Geoffrey Chaucer, però aquest seria un dels pocs referents purament medievals, a banda dels kennings, una mena de metàfora de la poesia anglesa medieval, que fa servir per als títols dels llibres. Així, un 'Festí de corbs'

'Per a Martin, un dels grans moments com a lector de fantasia és que un personatge com Gandalf desaparegui només començar'

o una 'Tempesta d'espases' podrien ser batalles sanguinàries, i un 'Joc de trons', una guerra civil.

En canvi, és de Shakespeare de qui més beu pel que fa a la literatura no-contemporània, ja que el dramaturg va escriure moltes obres ambientades en conflictes històrics anglesos de l'Edat Mitjana. 'Obres com *Enric V* o *Ricard III* dramatitzen episodis de la Guerra de les Roses', explica Morera. I aquesta no és l'única referència shakespeariana. Un element molt important

que Martin incorpora a la saga són les profecies que, provant d'evitar-les, es compleixen. Això passa a *Macbeth* però també té una reminiscència clàssica a *Èdip rei*. I encara més, Shakespeare també serveix de model per a un dels personatges més icònics de la saga: Tyrion Lannister. Aquest referent és interessant perquè, com explica Morera, Martin s'inspira en la figura de Ricard III en dos vessants: pren de model el personatge de Shakespeare —que descriu com un home deforme— per a fer Tyrion Lannister i pren el personatge real de Ricard III per donar vida a Stannis Baratheon. El vessant literari i l'historiogràfic.

El Senyor dels Anells i Cançó de gel i foc, relació d'amor-odi

J. R. R. Tolkien va marcar un abans i un després indiscutible en el gènere fantàstic. La gran majoria d'autors després

d'ell han agafat l'imaginari d'*El senyor dels anells* com a punt de partida i també la seva estructura maniquea d'herois, de malvats i de final –d'una manera o d'una altra– feliç. George R. R. Martin n'és un lector voraç, però, malgrat l'admiració que li té, vol fugir de l'arquetip tolkeini de fantasia.

Hi ha un canvi de to evident, que Morera exemplifica en un personatge: 'Les mateixes virtuts que convertirien Eddard Stark en un heroi indiscutible de Tolkien són les que el porten a la mort amb Martin.' Tolkien descriu el final d'un món màgic, marca on acaba la mitologia i on comença la nostra història, explica Morera. El to de Martin, però, és diferent: 'Si hi trobem un to melancòlic, és perquè mai no hi ha victòries: allò que pot semblar una victòria és, si de cas, una victòria agredolça. No existeix el bé i no existeix el mal, són punts de vista.' La crueltat, la mort de personatges que es creien protagonistes i la indefinició moral dels personatges allunyen l'univers Martin del de Tolkien.

Però Martin ens para una trampa: 'Quan ens ha fet assumir que pot morir tothom, ens fa trampa i qui mor són personatges que cometen errors fatals o que es podia esperar que moririen. Els grans protagonistes –com Daenerys Targaryen, Jon Neu o Cersei Lannister– no moren', explica Morera. 'Va plantant petites llavors d'esperança' perquè, com ha promès, vol donar a *Cançó de gel i foc* un final com a *El senyor dels anells*: agredolç.

Què té de real 'Joc de trons'?

Si bé és evident que les fonts literàries han bastit bona part de l'estil narratiu i l'ambient de la saga, no són les úniques. L'esquelet de la història, les localitzacions, els conflictes i, fins i tot, els personatges s'inspiren en la història, com passa amb Ricard III en el cas de Tyrion Lannister i Stannis Baratheon. Khal Drogo i els *dothraki* de la sèrie són el reflex de Gengis Khan i els mongols, la geografia dels Set Regnes com una Gran Bretanya i Irlanda invertida, la conquesta dels Set Regnes d'Aegon Targaryen com la conquesta normanda... Són molts els paral·lelismes, alguns més evidents que uns altres:

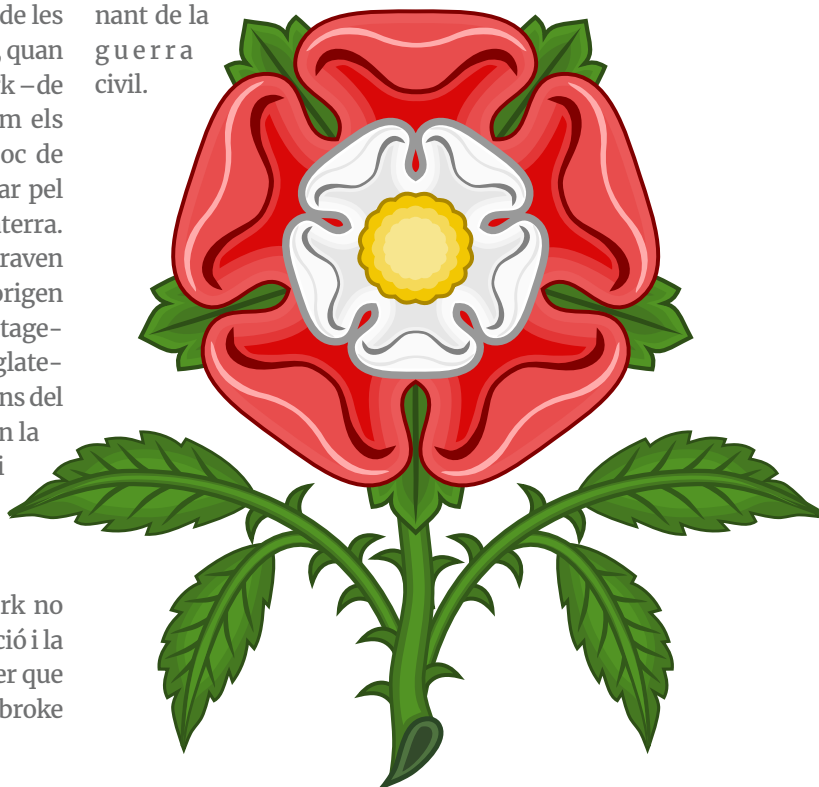
—**La Guerra de les Dues Roses.** El fil narratiu de 'Joc de trons' explica la Guerra dels Cinc Reis que enfronta tres candidats diferents per la successió del Tron de Ferro. Durant el conflicte, a més, s'independitzen el Nord i les Illes de Ferro. Aquests fets s'inspiren en la Guerra de les Roses, entre 1455 i 1485, quan les cases Lancaster i York –de les quals prenen el nom els Lannister i Stark de 'Joc de trons'– es van enfrontar pel tron del Regne d'Anglaterra. Totes dues famílies aspiraven a la corona reial per l'origen comú a la dinastia Plantagenet, que governava Anglaterra des de 1154. Els orígens del conflicte tenen l'arrel en la mort del rei Eduard III i la coronació del seu nét, Ricard II, un nen de deu anys, el 1377. Ni als Lancaster ni als York no els va satisfer la coronació i la seva impopularitat va fer que el seu cosí Enric Bolingbroke

(Lancaster) el derroqués i es coronés com a Enric IV d'Anglaterra. A la seva mort, es va coronar el seu fill Enric V, però pocs anys després va morir, tot deixant la corona al seu fill Enric VI, de només nou mesos.

Enric VI es va casar amb Margarida d'Anjou, d'origen francès, que va tenir una gran influència sobre el rei. Això va provocar l'enuig de molts nobles, que la consideraven ambiciosa i manipuladora, tal com Martin dibuixa Cersei Lannister. Margarida d'Anjou va intentar aconseguir el poder com a regent pels desequilibris mentals d'Enric VI, però va topar amb l'oposició dels York. Gràcies a la seva influència, va ser Ricard de York qui va aconseguir la regència quan el parlament li va atorgar el títol de 'protector i defensor del regne', igual com Eddard Stark al començament de la saga. L'oposició dels Lancaster a l'arribada de Ricard de York va ser el desencadenant de la guerra civil.

La Guerra dels Cinc Reis de 'Cançó de gel i foc' s'inspira en la Guerra de les Roses, entre 1455 i 1485, quan les cases Lancaster i York –de les quals prenen el nom els Lannister i Stark de 'Joc de trons'– es van enfrontar pel tron del Regne d'Anglaterra

La Guerra de les Dues Roses es va acabar amb un matrimoni que va fundar una nova dinastia: els Tudor. La seva insígnia era la mescla de les roses roja i blanca. WIKIMEDIA COMMONS

—**Les Noces Roges.** Ricard de York va aconseguir que es nomenés successor a la corona el seu fill Eduard IV, desheretant el fill d'Enric VI i Margarida d'Anjou, que també es deia Eduard, gràcies al suport del comte de Warwick, Ricard Neville, poderós i ric com Tywin Lannister. Tanmateix, Eduard IV va cometre un error polític que a 'Joc de trons' repeteix el jove Robb Stark: no complir un matrimoni de conveniència. Robb Stark pacta una aliança amb la casa Frey i es compromet a casar-se amb una Frey. Tanmateix, posteriorment, s'allita amb Jeyne Westerling i s'hi acaba casant per preservar l'honor de la jove, tot trencant el compromís amb els Frey. En el cas d'Eduard IV, va trencar el compromís entre el comte de Warwick i

el rei francès Lluís XI perquè es casés o bé amb la seva filla Anna de França o amb la seva cunyada Bonna de Savoia. Per contra, Eduard IV es va casar en secret amb Elisabet Woodville i va enutjar el comte de Warwick, que li va girar l'esquena i es va aliar amb els Lancaster.

El matrimoni d'Eduard IV va acabar costant-li el tron, però no va patir una mort tan crua com la de Robb Stark a les Noces Roges. Temps després d'haver trencat el compromís, Stark intenta recuperar l'aliança amb els Frey concertant un matrimoni del seu oncle Edmure Tully amb Roslin Frey, una de les filles de Lord Walder Frey. Tanmateix, Frey havia confabulat amb Tywin Lannister i Roose Bolton i converteix el casament en una matança,

menystenint les regles d'hospitalitat.

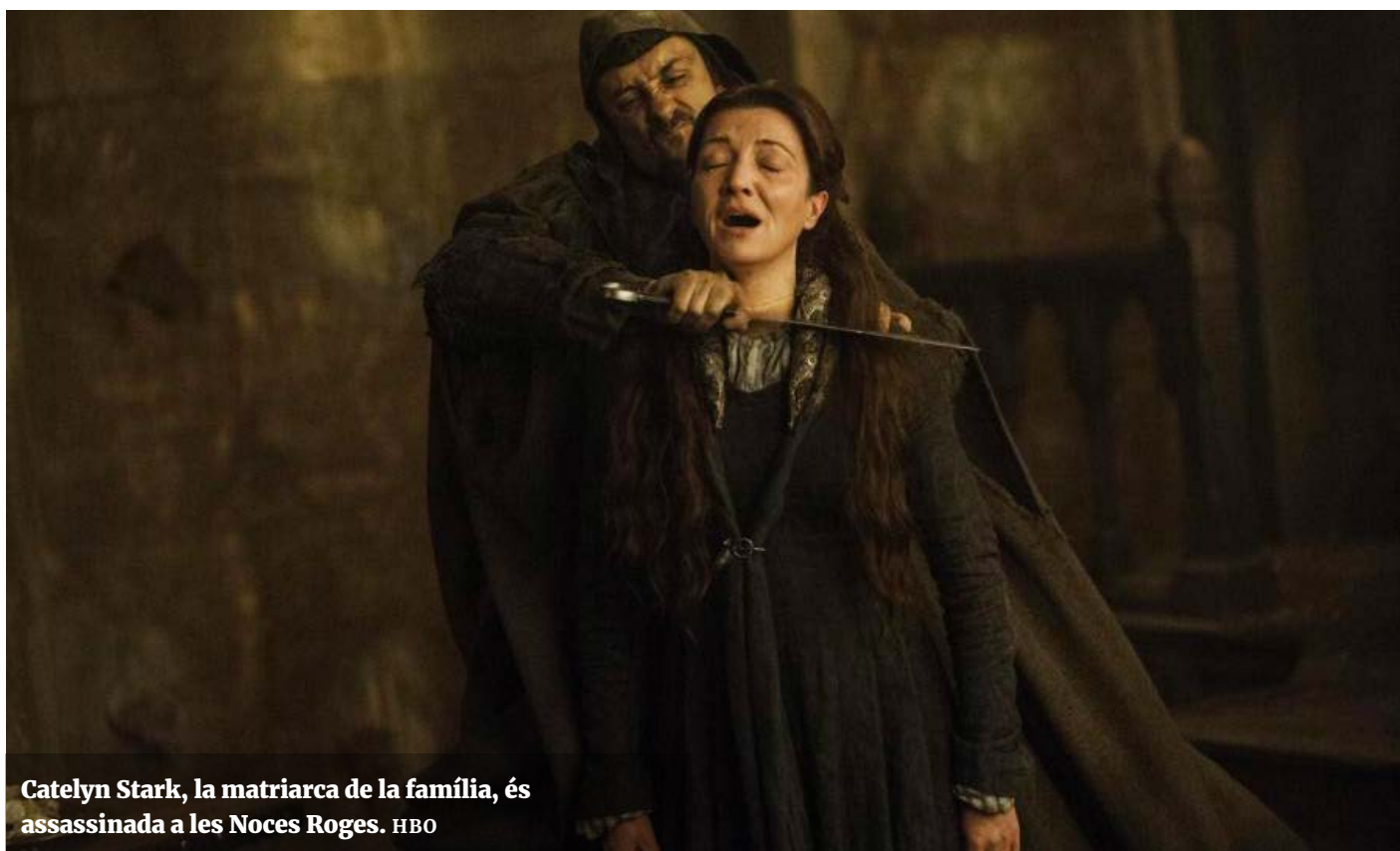
Sovint es diu que la realitat supera la ficció, però no sempre és així. Les Noces Roges s'inspiren en dos fets reals de la història medieval escocesa: el Sopar Negre i la Massacre de Glencoe. 'En tots dos casos, van donar hospitalitat i quan els convidats es van confiar els van passar per l'espasa. Els motius també eren molt similars, traïcions sobtades que, a més, es van executar de manera molt crua i sorprenent', explica Morera.

—El Mur, la Guàrdia de la Nit i els caminants blancs.

Un dels elements més importants a 'Joc de trons' és l'immens mur de gel de 483km que va d'est a oest i divideix Ponent entre el nord, on hi ha territoris considerats salvat-

ges i els terribles caminants blancs, i els Set Regnes. Al llarg dels segles, la Guàrdia de la Nit s'ha encarregat d'ampliar, mantenir i defensar el mur de les amenaces del nord, però durant els fets que narra George R. R. Martin a les novel·les, l'orde militar està molt debilitada i té seriosos problemes per a contenir l'avenç del Rei de la Nit.

Segons que ha explicat més d'una vegada Martin, la idea d'un mur de gel que separa els Set Regnes d'una amenaça desconeguda se li va ocórrer en una visita al Mur d'Adrià, a Escòcia. Vora l'any 120, l'emperador romà Adrià va ordenar de construir un mur entre el fiord de Solway i l'estuari del riu Tyne per a defensar la província romana de Britània dels bel·licosos pictes. Aquest és el nom que

Catelyn Stark, la matriarca de la família, és assassinada a les Noces Roges. HBO

La flota de Stannis Baratheon crema pel foc valyri a la Batalla d'Aigüesnegres. HBO

els romans van donar a les poblacions autòctones del territori que ara és Escòcia. Els anomenaven així pel costum de pintar-se la pell, sovint de color blau.

‘Martin va intentar imaginar com seria la vida d’un dels soldats romans que vigilaven des del Mur d’Adrià. Anglaterra, en general, es veia com una cosa allunyada del món, que tenia el centre al Mediterrani. Imagineu-vos el nord del tot, on no hi ha civilització, no arriben els camins romans i només hi viuen *salvatges*’, diu Morera.

—**El foc valyri i la batalla d'Aigüesnegres.** En el marc de la Guerra dels Cinc Reis, Stannis Baratheon ataca Port reial. Com a mà del rei Joffrey Baratheon, Tyrion Lannister s’ocupa de l’estratègia defensiva de la badia d’Aigüesnegres, per on entrava la flota d’Stannis Baratheon. Quan

la batalla semblava perduda, Tyrion va llençar foc valyri des de la ciutat al riu i els vaixells es van veure atrapats entre un mur de foc i la desembocadura del riu, on una cadena també impregnada en foc valyri impedia l’escapada dels vaixells. Amb aquesta estratègia, Tyrion va aconseguir destruir la flota d’Stannis i guanyar la batalla.

El foc valyri, un líquid inflamable i altament volàtil que, fins i tot, pot cremar sobre l’aigua, troba la seva inspiració en el foc grec, una substància incendiària utilitzada com a arma de guerra per l’imperi Bizantí. L’ús d’aquest líquid que cremava en contacte amb l’aigua va ser recollit per nombroses cròniques de l’època, però no se n’ha conservat la composició exacta. Tanmateix, es pensa que portava benzina, sofre i, probablement, amoníac.

Aquests són només alguns dels exemples més paradigmàtics dels referents històrics amb què Martin ha construït tot un món fantàstic

També s’inspira en un fet històric l’ús d’una cadena per a impedir l’escapada de la flota de vaixells. Com a mesura de defensa de Constantinoble dels atacs per mar, l’Imperi Bizantí va col·locar una cadena tensada de punta a punta del Corn d’Or.

Aquests són només alguns dels exemples més paradigmàtics dels referents històrics amb què Martin ha construït tot un món fantàstic. Tan fantàstic que, en realitat, és

ben real. És una de les claus de l’èxit de *Cançó de gel i foc*, perquè, segons que explica Morera, si Martin ja juga d’entrada a fer creure al lector que allò serà una història d’herois i dolents diferents, també amaga el seu propi gènere: la fantasia. El fet màgic i increïble no apareix de manera evident en els primers capítols —ni llibres— de la saga, sinó que es va introduint a poc a poc, fins a un final que Morera vaticina ‘amb focs d’artifici.’ Així doncs, aquesta narració tan realista i crua, amb un ambient medieval brutalment creïble, farcit de pugnes pel poder, justes i cavallers d’armadura tacada de sang, fa enganxar el lector de novel·la de fantasia i el qui no li agrada tant el gènere perquè és gairebé una novel·la històrica en un món fictici. Perquè, en el fons, és la realitat amb un toc de pols màgica. ■

7DIES

{ La selecció de la setmana { 8-12 d'abril

Dilluns 8.
Tamara Carrasco
i Adrià Carrasco:
un any d'exili i
confinament

LG

Dimecres 10.'Violència ambiental', la carta de
Marchena per a condemnar-los

ACN

Divendres 12. Assange i WikiLeaks: cinc
preguntes i respostes

EFE

Assange i WikiLeaks: cinc preguntes i respostes

Món La detenció del fundador de WikiLeaks constitueix una enorme amenaça a la llibertat d'informació arreu del món

REDACCIÓ

1. Qui és Julian Assange?

Julian Assange és el fundador i la cara pública de WikiLeaks, una organització internacional que ha publicat secrets oficials que han ajudat la societat a entendre millor com funciona el poder. Concretament, WikiLeaks va publicar uns documents oficials importants relacionats amb les operacions militars dels Estats Units a l'Afganistan i l'Irac, fet que va canviar radicalment la percepció de què hi passa.

WikiLeaks va publicar el vídeo en què es veia com soldats americans mataven des d'un helicòpter diverses persones, entre les quals un reporter de Reuters. Fins aleshores, els Estats Units havien negat els fets. Posteriorment, es va saber que la soldat Chelsea Manning era la font de la filtració. Manning va ser condemnada a 35 anys de presó, però el president Barack Obama, en una de les seves darreres decisions, va

commutar-li la pena. Tanmateix, Manning va tornar a entrar a la presó el març passat, segons WikiLeaks, per pressionar-la perquè acusés WikiLeaks de ser darrere de la seva decisió de lliurar aquells documents.

Després de la primera filtració, WikiLeaks va publicar per mitjà d'un conjunt de diaris 92.000 documents sobre la guerra de l'Afganistan entre el 2004 i el 2009. Els documents van demostrar comportaments criminals de l'exèrcit dels Estats Units, i la Casa Blanca va acusar WikiLeaks de posar en perill les seves tropes. La publicació d'aquells documents va canviar completament la percepció del públic sobre aquella guerra.

Més endavant, el 22 d'octubre de 2010, WikiLeaks va publicar gairebé quatre-cents mil documents oficials sobre la guerra de l'Irac que demostraven l'ús sistemàtic de la tortura per part de l'exèrcit dels Estats Units i els assassinats de civils i gent desarmada. Es considera la més

Julian Assange saluda les càmeres des de dins el furgó policíac. EFE

A partir del 2010, els Estats Units van començar una intensa campanya de desprestigi i persecució de WikiLeaks

gran filtració de documents classificats de la història.

El 28 de novembre de 2010, WikiLeaks va filtrar una col·lecció de 251.187 documents de correspondència interna del Departament d'Estat dels Estats Units. Els documents van aportar dades noves sobre una gran quantitat de qüestions, tant de política internacional com d'interna, d'una multitud d'estats.

Totes aquestes filtracions es van fer d'acord amb alguns dels principals diaris i mitjans del món i prenent mesures

Julian Assange, a l'ambaixada de l'Equador a Londres. EFE

per a evitar situacions potencialment perilloses per a persones que no estiguessin directament vinculades a actuacions il·legals.

A partir del 2010, els Estats Units van començar una intensa campanya de desprestigi i persecució de WikiLeaks que incloïa dificultar tècnicament la seva feina i la difusió de les informacions aconseguides. Per exemple, van fer que les principals empreses informàtiques renunciessin a allotjar els seus servidors i que Visa i Mastercard es neguessin a acceptar donacions per a WikiLeaks. Com a part de la campanya, es va reclamar l'extradició de Julian Assange.

2. Per quina raó Suècia en demanava l'extradició?

En el marc de la campanya de pressió a WikiLeaks, el

novembre del 2010, Suècia va activar una ordre d'arrest internacional contra Julian Assange per unes acusacions d'agressió sexual i violació que ell ja havia negat tres mesos abans quan el van interrogar.

Assange es va lliurar a la policia britànica, on residia, el 7 de desembre de 2010, i va ser retingut deu dies fins que el van deixar en llibertat. Posteriorment, va perdre el judici per extradició i, abans que el tornessin a detenir, va entrar a l'ambaixada de l'Equador a Londres, que li va concedir asil polític. El 12 de desembre de 2017 va rebre la nacionalitat equatoriana.

Abans, el 19 de maig de 2017, la fiscalia sueca havia aturat la investigació sobre l'acusació de violació i va demanar de revocar l'euroordre. La policia britànica, però,

manté l'ordre de detenció per haver trencat l'acord judicial del 2010 en refugiar-se a l'ambaixada de l'Equador.

No és clar que el Regne Unit atengui una possible demanda d'extradició de Suècia o els Estats Units. De moment, l'única cosa que ha dit és que no acceptarà l'extradició a un país on pugui ser condemnat a mort, com seria el cas dels Estats Units. Quan va revocar l'euroordre, Suècia va advertir que Assange podia ser detingut si entrava a Suècia abans de l'agost del 2020.

3. Per què el persegueixen els Estats Units?

Després de la publicació dels documents militars dels Estats Units, el 2010, el govern americà va ordenar de perseguir Assange per espionatge. Documents publicats per Edward Snowden demos-

tren que la justícia dels Estats Units ha bastit un cas contra Assange i espera poder-lo extraditar per acusar-lo d'espionatge.

Durant la campanya electoral del 2016, WikiLeaks va publicar un seguit de correus electrònics de la candidata Hillary Clinton enviats quan era secretària d'Estat. Molts periodistes consideren que aquests correus van fer mal a la campanya de Clinton i van servir per a relacionar Assange amb una hipotètica intervenció russa per les xarxes socials per a aconseguir la victòria de Donald Trump.

4. Com és que està refugiat a l'ambaixada de l'Equador a Londres i per què l'han lliurat ara?

Assange es va refugiar a l'ambaixada de l'Equador quan va saber que havia perdut el ju-

Un manifestant amb una pancarta on es demana la llibertat d'Assange, davant l'ambaixada de l'Equador. EFE

dici sobre la seva extradició a Suècia. Va expressar el temor que les autoritats sueques, que en teoria el demandaven per delictes sexuals, l'extradissin als Estats Units, que el volia jutjar per espionatge.

El president de l'Equador el 2010, Rafael Correa, va garantir el dret d'asil a Julian Assange per la seva defensa de la llibertat d'expressió i de la llibertat de premsa i veient que la seva vida corria perill. Arran de la detenció d'Assange, Correa ha qualificat l'actual president Lenín Moreno, que va ser el seu vice-president, del 'traïdor més gran de la història de l'Amèrica Llatina'.

Assange va residir des d'aleshores en una habitació de l'ambaixada de l'Equador a Londres, sense cap possibilitat de sortir a l'aire lliure, més enllà del balcó. Van provar unes quantes vegades de traslladar-lo a l'Equador, però les autoritats britàniques

advertien que aturarien el vehicle si sortia de l'ambaixada, fins i tot si ho feia en un vehicle oficial.

El 2015, Assange va demanar l'asil polític a l'estat francès, però François Hollande va respondre que Assange no corria cap perill i que, per tant, no hi havia cap raó per a donar-li asil polític. Islàndia també es va oferir a acollir-lo, però va tornar a sorgir el problema de com abandonar l'edifici de l'ambaixada.

A partir de l'octubre del 2016, les relacions entre Assange i l'Equador es van complicar per la publicació de les revelacions de WikiLeaks durant la campanya electoral americana. Posteriorment, altres qüestions, entre les quals el suport d'Assange al procés d'independència de Catalunya, també li van comportar problemes. El 28 de març de 2018, l'Equador va

tallar la connexió d'internet a Assange per haver donat suport a Carles Puigdemont arran de la detenció del president català.

L'enfrontament amb el nou president de l'Equador, Lenín Moreno, que va prendre possessió del càrrec ara fa just un any, prové sobretot perquè Moreno acusa Assange i WikiLeaks de la filtració de documents que proven la seva corrupció, malgrat que Assange ha restat incomunicat des del març del 2018.

5. La detenció d'Assange és legal?

No. L'ONU ha dictaminat de manera clara que la detenció de fet de Julian Assange, obligat a romandre dins l'ambaixada de l'Equador a Londres, és una detenció completament il·legal, ha demanat l'alliberament d'Assange i una compensació pels anys passats en aquestes

condicions.

Però més enllà dels fets legals, la detenció d'Assange estableix un terrible precedent que amenaça la llibertat de premsa a tot el món, des del moment que la seva persecució es basa en el fet que ha publicat documents reals, molt rellevants perquè la societat entengui com funciona el poder. La publicació de material classificat no pot implicar la consideració que qui el publica és un traïdor o pot ser acusat de traïció. Si fos així, cap editor de cap diari s'atreveria a publicar res que no fos autoritzat. De fet, els editors dels diaris que van publicar les filtracions de WikiLeaks haurien d'estar en la mateixa posició d'Assange des d'un punt de vista lògic, tenint en compte que l'un i els altres van ser els responsables de la difusió pública d'uns documents que no havien obtingut de manera directa.

ALFRED BOSCH

‘La nostra prioritat és fer un referèndum a l’escocesa’

Entrevista al conseller d’Acció Exterior del govern català

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Alfred Bosch (1961) és conseller d’Acció Exterior del govern català. Doctor en història per la Universitat de Barcelona, assagista i escriptor, ha estat diputat a Madrid i regidor a Barcelona per Esquerra Republicana de Catalunya. Ara porta la diplomàcia catalana arreu del món, en

un moment delicat, perquè la repressió de l’estat espanyol afecta el seu departament d’una manera especial. Bosch rep VilaWeb a la seu del departament, plena de fotografies de Raül Romeva. Acaba de tornar d’una ronda europea per Madrid. Brussel·les, París, Londres. Roma, Berlín i Reykjavík.

—El departament ha estat molt castigat pel jutjat número 13. Molts acusats i perseguits.

—Crec que hi ha una ofensiva general, judicial també, perquè ens quedem a casa. I que no sortim de casa. I això no ho farem. Perquè en tenim tot el dret. I la nostra obligació és internacionalitzar

*Ningú no ens
impedirà que fem la
nostra feina*

*Borrell és un
perfecte manual de
l'antidiplomàcia*

el país. Ningú no ens impedirà que fem la nostra feina.

—Heu fet set capitals en set setmanes. Què us expliquen, als viatges?

—Veiem que hi ha una preocupació creixent pels drets humans a Catalunya i al Regne d'Espanya. Per tot allò que passa entorn dels diversos judicis. Per la presó preventiva de nou persones. Per les condemnes. Per l'acusació d'un partit d'ultradreta. Coses que topen amb la incomprensió de societat democràtiques, occidentals, modernes. No ho entenen de cap manera. I per tant la sensació a fora és que els poders de l'estat s'equivoquen. Per això hi anem arribant, i amb força. Mireu el manifest dels 41 senadors francesos, pràcticament de tots els partits, menys de l'extrema dreta lepenista. Mireu el manifest dels més de set-cents intel·lectuals italians. I tots van en la mateixa direcció: la situació dels drets humans i la falta de diàleg a Espanya ultrapassa els valors essencials d'Europa.

—I crítiques que us facin? També n'hi deu haver.

—Més que crítica, hi ha una certa tendència de fer pinya amb la idea que això ens podria passar a casa. Això sí que ho veus a la UE i a molts governs europeus. Encara hi ha una certa lleialtat deguda entre estats.

—Amb quines autoritats us heu pogut veure?

—Si ens ha donat cap lliçó el senyor ministre d'Afers Estrangers espanyol, senyor Borrell, és que la bona diplomàcia demana discreció. N'hem après gràcies al seu exemple. Li ho agraïm. Borrell és un perfecte manual de l'antidiplomàcia. Borrell ens ensenya què no hem de fer. I no ho farem.

—La pregunta era si us reben autoritats governamentals?

—Amb això hem de ser discrets. Us puc explicar que a tot arreu ens han rebut bé. Ens han escoltat. I s'han interessat per tot allò que dèiem. I ho hem fet amb *think*

tanks, amb fundacions, amb mitjans de comunicació i amb tots els partits polítics, siguin de l'oposició o del govern. Llevat l'extrema dreta. És obvi que hi ha una actitud de sorpresa i estupefacció per tot això que passa a Espanya.

—Deu ser més fàcil d'anar pel món amb Rajoy de rival que amb Sánchez de rival. —Per què?

—No trobeu que Sánchez té més bona imatge que Rajoy? Deu ser més difícil d'explicar injustícies d'un president envoltat de dones i astronautes al govern. Un modern! No us resulta difícil de trencar la seva imatge?

—I envoltat de gent com Josep Borrell, o Irene Lozano, que compara votar amb una violació? Pedro Sánchez ens ho dificulta més? Quant a l'acció exterior, Déu n'hi do els arguments que tenim i Déu n'hi do la desesperació i falta d'arguments que veiem a l'altra banda. No us diré que la feina sigui fàcil, i en un clima de repressió, menys. Però tenir idees clares i basar-te en coses universals (drets humans, democràcia, diàleg) argumentalment, ens ho ha facilitat.

—No tinc cap dubte que tenim la batalla guanyada amb la premsa, i l'opinió pública, sempre a favor dels drets humans. El dubte és si la tenim guanyada amb els governs. Els drets universals els entren per una orella i els surten per una altra.

—Agafeu l'enquesta de l'Institut Elcano. Quatre anys de diferència. Ara el nivell de suport a l'autodeterminació de Catalunya ha crescut enormement. El nivell de comprensió, s'ha disparat. El nivell d'acceptació que una Catalunya independent podria funcionar, s'ha disparat. El nivell d'acceptació a l'opinió pública i als mitjans en són una mostra....

—...que ho tenim bé amb la premsa. Però amb els governs, no.

—Però els governs no poden funcionar al marge de les seves opinions públiques. En una societat com la britànica, la sueca, els governs no poden funcionar al marge d'allò que pensa la gent.

Evidentment que hem d'acabar dialogant amb els governs, però de moment progressem molt amb els mitjans de comunicació

ALBERT SALAMÉ

—Als Estats Units el 80% de la gent és contrària a la sanitat que tenen. Si en fa, d'anys. I ja ho veieu. Els governs fan una mica com volen. No?

—Crec que si els governs volen aguantar, han de ser sensibles a les seves opinions públiques. Per tant, nosaltres evidentment que hem d'acabar dialogant amb els governs. I que siguin sensibles a les nostres peticions. Però ara com ara progressem molt amb els mitjans de comunicació. Amb les opinions públiques i els parlaments. Senadors francesos, consell d'Europa, italians. Quan es comença a moure l'entorn polític immediat, ells noten la pressió. Aquí les coses van tirant bé. Ens agradaria que anés tot molt més ràpid? Sí. Però les coses van tirant bé.

—El 27-O va dir: 'A new country has been born' ['Ha nascut un nou país']. Encara ho creieu?

—Home, un país es va emancipar perquè va decidir de votar i prendre una decisió. Per tant aquesta decisió la tenim clara.

La tornarem a prendre tant com calgui. Però és evident que abans del Primer d'Octubre som un país; després, som un país nou. És clar que ens ha canviat. Ens ha fet més madurs. Més lliures. Nous.

—Algú us ha retret que l'octubre del 2017 no complíssim la promesa de fer efectiva la República? Vau dir que faríeu la República, i no l'heu feta. Aquesta crítica l'heu rebuda?

—Ens arriba la idea que hem de ser més forts a l'interior. Per tant, a fora el resultat els ha de semblar molt més clar. La votació els ha de semblar molt més àmplia.

—L'octubre passat va haver-hi un reconeixement internacional nul. En què es treballa perquè no torni a passar en el futur?

—Hem de ser molt discrets, no tan sols amb els qui som en actiu, sinó també i sobretot amb la gent que és a la presó. I que hi són perquè se la van jugar. Per-

meteu-me d'utilitzar la discreció. Raül Romeva va fer una tasca ingent per a construir una xarxa a favor del diàleg, de la pau i la mediació. És un home de pau. Ja ho era abans de ser conseller. Sempre ho ha estat. I per tant va poder aplicar tot aquest coneixement i rerefons a la seva acció.

—El diàleg i la pau estan molt bé. Però potser falta contundència, en relacions internacionals? El dia 10 d'octubre de 2017, quan a Puigdemont li diuen frena i et faig seure Rajoy, doncs no. No frenis. I només aleshores et faran seure Rajoy. Aquest instint matador, el tenim fora?

—Crec que tots els qui volem una República catalana estem d'acord que un altre octubre del 17 no el farem. Perquè volem guanyar. Volem una república i no volem fer tot un esforç perquè la gent participi en aquesta decisió i després, com que no hi ha prou fortalesa, no es pugui aplicar. Ara hem d'anar a buscar aquella fortalesa que potser no

vam tenir en aquell moment. Anem a buscar un altre escenari. Un escenari en què realment ens en puguem sortir. Però sortir-nos-en vol dir que la gent pugui decidir de veritat i es pugui aplicar.

—**Descarteu la via unilateral, que és la que hem fet servir fins ara?**

—Depèn de què vulgui dir. La nostra prioritat és fer un referèndum a l'escoçesa. Arribar a un acord, que hi hagués aval no de l'estat i prou, sinó de la comunitat internacional. Que és bàsic. Perquè són els que t'han d'avaluar.

—**La història d'Espanya no acompanya. No n'han fet cap, de referèndum, excepte un. Franco a la Guinea Equatorial. Anar per aquesta via té números de fracassar.**

—Si durant l'època franquista van ser capaços de convocar un referèndum acordat a Guinea Equatorial, a veure si ara aquells que esgrimeixen la condició altament democràtica del Regne d'Espanya no ho podrien fer. Hauria de ser possible.

—**PP, PSOE i Cs són més lluny que mai del referèndum acordat. Anar per aquesta via no sembla una mica ingenu?**

—Depèn de quin govern hi hagi a l'estat espanyol. Però tots els fronts els hem de treballar alhora. En la mesura que tinguem també aquesta fortalesa internacional, serà més fàcil de convèncer el govern espanyol de torn que la solució és aquesta. Perquè la solució no és ficar gent a la presó. El 20-D hi ha una reunió entre el govern espanyol i el català i la nota conjunta que surt publicada diu treballarem per una solució democràtica. Si el mateix govern de Pedro Sánchez ja ho va assumir fins al punt de fer una nota conjunta...

—**Senyor Bosch, Pedro Sánchez té declaracions on explícitament diu que no hi haurà referèndum.**

—Bé. Quan hagi passat la campanya hem de ser capaços de tornar a seure i parlar. Tots els estats del món em recomanen que nosaltres tinguem un mandat po-

ALBERT SALAMÉ

pular que sigui acceptat pel món. I ja veurem què fa l'estat espanyol. Però hem d'aconseguir el d'arreu del món. Si no, tornarem a ser on érem el 2017. Hem d'entrar en una fase diferent. En una fase en la qual sigui possible l'aval internacional. Jo treballa en això.

—**Guanyar unes eleccions amb més del 50% del vot al parlament català seria allò que demana el món? Seria un mandat suficient, per a ells?**

—Naturalment, més del 50% ajudaria. El 60% encara ajudaria més. I el 70%, ni us ho explico. Per tant, hem d'anar a aconseguir el màxim suport. I poder anar, un servidor, o a qui li toqui, i poder fer el tour de les set capitals i dir: Mireu, aquest és un resultat inqüestionable i oficial. I demostra que la gent vol aquest canvi. Tot això ens donaria una fortalesa que el Primer d'Octubre ens va faltar.

—**El món acceptaria que féssim la independència amb un 60%, 70% de vot independentista al parlament?**

—Hi ajudaria molt. I és possible que amb aquest resultat fos més fàcil que s'apliqués aquesta solució democràtica que reclamem. Tindríem més comprensió i més ajuda. Seríem més forts en l'àmbit internacional. Per arribar a tenir una república catalana necessitem les dues coses que s'han necessitat en qualsevol procés d'independència: força interior i força exterior. Jo també tinc l'obligació d'explicar la realitat d'això que em diuen. I em diuen de fer un exercici democràtic prou clar i amb prou força perquè arreu del món sigui reconegut.

—**Això us ho diu gent que són independents amb morts pel mig, o declaracions unilaterals. També té gràcia.**

—Sí. És possible. Però en qualsevol cas

nosaltres no volem el camí de la violència ni el camí de l'hostilitat. Perquè els catalans som un poble al qual li agrada la pau, el diàleg, la democràcia i els drets humans. Ho tenim molt interioritzat. I fins a cert punt és un valor que ens ajuda.

—Els següents viatges?

—La segona fase serà tenir en compte els cinc continents. Farem més viatges i missions. Hem d'anar a l'Àsia, l'Amèrica Llatina.

—Vau estar anys a Madrid. Sánchez l'han d'investir sense res en canvi? La jugada no és fàcil.

—No és fàcil. L'única cosa que hem de reclamar, i amb molta força, és que hi hagi diàleg sense condicions. Que siguin valents. Perquè ara ens trobem que Sánchez no té prou valentia. No en té per arribar a l'única solució possible. Dialogada i democràtica. La sortida no vindrà deixant-se arrossegar per la ultradreta. Dient no al diàleg. Ni aixecant el braç en salutació feixista. Ni tornant al nacionalisme més radical i talibà.

—'Antes azul que rota'.

—Això ho dieu vós?

—No. Això ho pot dir Pedro Sánchez: Ultres? Sí, però van bé per a mantenir Espanya unida.

—Ell mateix és conscient, i ens ho diuen a tot el món, que seria una equivocació històrica de primer rang. Pegar la gent el Primer d'Octubre va ser una equivocació històrica. La presó és una equivocació històrica.

—Sí, sí. Però mantenen Espanya unida.

—L'encadenament d'errors històrics no és cap encert. No ho pot ser. I Sánchez ho sap. I sap que l'única sortida és ser valent. Asseure's i parlar. No n'hi ha cap més, de sortida. Ell ja decidirà.

—Canviem de qüestió. Vau demanar perdó pel genocidi a Sud-americà i en processos colonials. N'heu rebut respostes d'agraïment?

—Vaig demanar perdó, sí. A la fase final

de la colonització hi ha una participació molt activa, no de la societat catalana, però sí d'alguns catalans que s'hi van trobar involucrats. I que van fer grans fortunes a partir de l'explotació colonial, tràfic de blanques, fins i tot quan ja s'havia abolit. Quin problema hi ha a reconèixer el passat? Fins i tot et deslliura. I et permet de veure que això no ho hem de repetir mai més. A Cuba, i l'Amèrica Llatina, va haver-hi molt pes d'interessos econòmics d'alguns catalans. Ho han estudiat molt. El piulet que vaig fer amb el vídeo en el qual posava la meua intervenció al parlament és el que ha tingut més repiulets. Més que mai. I va haver molta gent de Mèxic i l'Amèrica Llatina que m'ho va agrair. Molíssima. Mai no m'han agraït tant un gest.

—El Consell de la República és una bona eina?

—És una eina útil. I forma part de l'acord de govern. La tasca d'internacionalització que es pot fer des del consell complementa de manera molt útil allò que fem des del govern. I concretament el president del Consell de la República, a qui vaig anar a veure de seguida. Segurament és el polític català més conegut a Europa i al món.

—Hi teniu bona relació, amb Puigdemont?

—Sí. No hem tingut mai cap problema. I, a més a més, havent pres l'opció de presentar-se a les europees, i per tant d'anar al cor d'Europa a defensar la causa catalana, a denunciar els abusos judicials i polítics de la repressió, també ens ajudarà. Hi ha tanta feina a fer que no ens l'acabarem. No veig que hi hagi problema a repartir aquesta feinada.

—Ho veieu un drama que Toni Comin, d'ERC, vagi a la llista de Puigdemont?

—No ho sé. La meua opció és considerar que quan ets a la política has de saber que les decisions es prenen col·lectivament. Jo sóc un home d'equip. Ho he demostrat en més d'una ocasió. A Barcelona abans jo anava de primer de llista, i Maragall darrer. I ara és al·l'inrevés. Ser un col·lectiu. I això pesa. Així és com ho veig. ■

A fora el resultat els ha de semblar molt més clar

Tots els estats em recomanen que tinguem un mandat popular que sigui acceptat pel món

‘Violència ambiental’, la carta de Marchena per a condemnar-los

Tribunals El president del tribunal del judici contra el procés i dos magistrats més van signar la sentència condemnatòria dels vuit processats pels fets de la manifestació ‘Aturem el parlament’ del 2011

ROGER GRAELLS FONT

De fa setmanes, desenes de guàrdies civils declaren com a testimonis al Tribunal Suprem espanyol. El judici contra el procés discorre amb el relat monòton que fan els agents dels fets del setembre i l'octubre del 2017, del 20-S a l'1-O, passant pels diversos escorcolls que van fer aquells dies cercant material del referèndum. Aquesta setmana, s'hi han afegit agents de la policia es-

panyola que miren de reforçar el ‘clima insurreccional’ –tal com va titllar-lo el tinent coronel Daniel Baena– que han relatat els guàrdies civils i els seus comandaments.

Són molts els magistrats i professors de dret penal que han desacreditat l'existència de la violència que preveuen els delictes de rebel·lió i sedició, a més de la transcendental sentència del Tribunal Superior de Slesvig-Holstein per a denegar l'extradició del president Carles Puigdemont. L'alçament i la violència per a doblegar les institucions de

Són molts els magistrats i professors de dret penal que han desacreditat l'existència de la violència

l'estat espanyol i declarar la independència no han quedat acreditats en el judici i les declaracions dels policies se centren a descriure una violència basada en insults, escopinades, concentracions davant casernes de la Guàrdia Civil, pintades i alguna puntada de peu o algun cop puntual i aïllat. En resum, això que descriuen com a ‘actes de fustigació’.

Ara bé, el fet que les acusacions del judici no siguin capaces d'acreditar amb proves ni testimonis la violència no vol dir que el tribunal estigui

Votants del referèndum amb les mans alçades davant la policia espanyola. LLUÍS BRUNET

disposat a absoldre els dotze dirigents independentistes ni que cerqui vies alternatives que facilitin la unanimitat del tribunal, com ara una condemna per conspiració a la rebel·lió. Si la instrucció de Pablo Llarena va demostrar res és que el dret i el codi penal poden retorçar-se fins al límit per a justificar segons quines decisions.

Sobre la descripció de la violència que es fa en aquest judici, Joaquim Bosch, magistrat i portaveu de Jutgesses i Jutges per la Democràcia al País Valencià, explicava en aquesta entrevista: 'La violència és qualificada. No val qualsevol mena de violència. Ha de tenir capacitat d'imposar el seu objectiu. En el cas del procés, em sembla clar que l'element de l'escometiment multitudinari per a imposar la independència a la

força no hi és. Com va dir de manera encertada el tribunal alemany [Slesvig-Holstein], la violència ha de tenir prou capacitat per a doblegar l'estat.'

Aquesta violència ambiental que es descriu dia sí dia també a la sala de vistes del Suprem pot ser l'àncora d'una possible sentència condemnatòria, tenint en compte que tres dels set magistrats ja van teoritzar sobre aquesta mena de violència a la sentència condemnatòria del 2015 contra vuit processats pels fets de la manifestació 'Aturem el parlament' del 2011. Tots vuit són en llibertat, però pendents de les resolucions judicials. El Tribunal Constitucional espanyol va admetre a tràmit tres recursos que encara estudia i va desestimar-ne cinc, els quals han acabat en una demanda

Aquesta violència ambiental que es descriu dia sí dia també a la sala de vistes del Suprem pot ser l'àncora d'una possible sentència condemnatòria

al Tribunal d'Estrasburg, ja admesa a tràmit.

La doctrina de la violència ambiental

Aquella sentència del Suprem **revocava l'absolució** que havia dictat l'Audiència espanyola i condemnava vuit manifestants a tres anys de presó per un delictes contra les institucions de l'estat. Manuel Marchena, Luciano Varela i Juan Ramón Berdugo la signaven juntament amb Francisco Monterde, amb el vot particular discrepant del magistrat Perfecto Andrés. Aquests dos darrers magistrats no formen part del tribunal de l'1-0. Marchena va ser, novament, el ponent de la sentència després d'haver quedat el posicionament del jutge Andrés en minoria.

De la doctrina de la violència ambiental de Marchena,

Els processats pel cas 'Aturem el parlament', durant el judici a l'Audiència espanyola. vw

Les coincidències lingüístiques amb les declaracions dels policies com a testimonis són evidents

va parlar-ne l'advocat Gonzalo Boye a l'acte de presentació del seu llibre la setmana passada. En **resposta a una pregunta del públic** sobre la possible por de Marchena de perdre el prestigi a Europa, Boye va dir: 'Marchena juga a casa. I la sentència farà servir jurisprudència seva. Per exemple, la doctrina de la violència ambiental. Això és seu, de la sentència de 'Aturem el parlament'. [...] Tots dos casos són a Estrasburg. I a ell tant li fa.'

Certament, la **sentència del Suprem** sobre el cas d'Aturem el parlament descriu un ambient de tensió que, segons els quatre magistrats, pretenia d'impedir l'acció parlamentària dels diputats. Es parla en termes similars a les declaracions del

judici contra el procés: 'clima coactiu', 'atmosfera intimidatòria', 'acte intimidatori', 'atmosfera de coacció', 'acció intimidatòria', 'violència i intimidació', 'fustigació' i, fins i tot, 'entorn tumultuari'. Aquest llenguatge permet de connectar la protesta amb la violència, la intimidació i la coacció per bastir la condemna. També es remarca que va haver-hi insults, empentes, llançament d'objectes i escopinades, entre altres accions dels manifestants. Les coincidències lingüístiques amb les declaracions dels policies com a testimonis són evidents.

No obstant això, Xavier Melero, advocat de Joaquim Forn i Meritxell Borràs, assegurava en aquesta **entrevista a VilaWeb** que la sentència de Marchena del cas 'Atu-

rem el parlament': 'Va a favor nostre, [perquè] amb la violència ambiental descrita per Marchena, ara per l'1-O ens trobarem davant un fet evident de desordres públics. Ni de rebel·lió ni de sedició.'

El llenguatge d'aquella sentència casa amb les declaracions dels guàrdies civils i dels policies espanyols al Suprem en el judici contra el procés. La descripció d'un clima de violència a Catalunya la tardor del 2017 pot encaixar com un guant amb la possible sentència condemnatòria del tribunal, seguint la doctrina de la violència ambiental de Marchena. Tanmateix, el dubte és com encaixar aquest clima amb una sentència per rebel·lió, sedició o conspiració.

De justificacions i literatura, se n'hi pot afegir, tal com va fer Pablo Llarena durant la seva instrucció. Un exemple: segons la sentència de 'Aturem el parlament', la mobilització era un 'atac a les arrels mateixes del sistema democràtic' i feia fins i tot una referència encoberta a l'incendi del Reichstag, presumptament provocat pels nazis per a reprimir els comunistes i derogar les garanties democràtiques de la constitució de Weimar: 'La història europea ofereix exemples eloqüents en què la destrucció del règim democràtic i la bogeria totalitària va començar amb un acte violent contra l'òrgan legislatiu.'

Dins la sala, el jutge Andrés va discrepar de la sentència contra els vuit condemnats pel cas 'Aturem el parlament'. En el seu vot particular, destacava que, efectivament, va haver-hi actes violents que podien ser constitutius de delictes en aquella protesta, però

Violència policíaca l'1-O, a Sabadell. LLUÍS BRUNET

que no s'havia pogut provar que els vuit processats hi tinguessin cap relació. En aquest sentit, ratificava la sentència absoluta que havia dictat l'Audiència espanyola i esgrimia que no compartia l'aplicació del delictes contra les institucions de l'estat que havien fet els altres quatre magistrats.

En el cas de 'Aturem el parlament', els col·lectius vinculats al 15-M havien convocat la concentració al voltant del parc de la Ciutadella el 15 de juny de 2011 per evitar que la cambra aprovés el pressupost de la Generalitat, que preveia una dràstica retallada social. Diversos diputats van ser insultats i increpats quan provaven d'arribar al parlament mentre els Mossos s'enfrontaven amb els manifestants. Alguns diputats van entrar escortats per la policia, en una Ciutadella blindada en furgons o, directament, van

aterrar en helicòpter, com l'ex-president de la Generalitat Artur Mas i l'ex-presidenta del parlament Núria De Gispert.

En aquell cas, la Generalitat i el Parlament de Catalunya –que havien recorregut contra l'absolució de l'Audiència espanyola juntament amb la fiscalia i l'organització ultra Manos Limpias– van rebre amb certa satisfacció la condemna contra els vuit manifestants del cas 'Aturem el parlament'. L'ex-portaveu del govern i actual advocat de la defensa Francesc Homs va arribar a dir que la sentència del Suprem casava amb el 'sentiment majoritari del poble de Catalunya'. I l'ex-dirigent de CiU i actual pres polític Jordi Turull va ser una de les veus més bel·ligerants contra aquella protesta. En canvi, Gonzalo Boye es trobava entre les defenses dels processats.

De les tesis de Llarena, en beuen els escrits d'acusació de la fiscalia espanyola, l'advocacia de l'estat i Vox

Univers Llarena

Tot aquest univers semàntic es pot sentir recurrentment en el judici contra el procés, en les declaracions de guàrdies civils i agents de la policia espanyola. No és res nou. La instrucció i les interlocutòries de Pablo Llarena són plagades d'aquest llenguatge de clima gairebé prebèl·lic per a bastir la rebel·lió i justificar les presons provisionals que han patit els presos polítics. En unes altres paraules, la violència armada rebaixada a l'insult, l'escopinada, la destrossa de dos vehicles de la Guàrdia Civil i les protestes contra

els escorcolls, les detencions i la repressió de l'1-O, entre altres accions.

De les tesis de Llarena, en beuen els escrits d'acusació de la fiscalia espanyola, l'advocacia de l'estat i Vox. Marchena ha dit durant el judici que el tribunal no es fixarà en la instrucció, sinó en la prova practicada. Però la jurisprudència de Marchena mateix ja fixa la doctrina de la violència ambiental com un possible pretext per a justificar una condemna contra els dotze dirigents independents i criminalitzar la protesta. ■

Inés Arrimadas: el llegat de la crispació feta viral

Perfil La dirigent de Cs ha agitat la brega parlamentària, s'ha erigit en la veu dels qui creu 'humiliats' i ha empès la polarització

ODEI A.-ETXEARTE

Inés Arrimadas puja al faristol del parlament. Li toca intervenir després de la compareixença de Quim Torra per a explicar els darrers canvis al govern. Comença amb un posat seriós, però de seguida el teatralitza amb una gesticulació col·loquial, un somriure i una cadència musicalitzada en castellà: 'La senyora Borràs es presenta a la llista de les generals i dona les gràcies el senyor Torra pel seu compromís per a anar a defensar Catalunya al congrés, però les bèsties amb forma humana, això no ho podem fer. Aleshores, les bèsties amb forma humana, segons el senyor Torra...' Josep Costa l'interromp sobtadament. 'Senyora Arrimadas...' 'Què?', replica ella. 'Em sembla que no anam pel bon camí', li respon Costa. 'Perdoni? Em prendrà la paraula perquè he recordat allò que el senyor Torra ha deixat per escrit?'

Arrimadas es torna a referir a un dels articles polèmics de Torra, un dels que titllarà de 'supremacista i xenòfob', com ha repetit d'ençà del debat d'investidura. Té Costa al darrere, assegut al lloc de Roger Torrent, però Arrima-

das no es gira per a mirar-lo, prioritza mostrar la cara a les càmeres encara que hagi de parlar-li d'esquena. Tindrà uns minuts de confrontació amb qui exerceix l'autoritat parlamentària de la mesa estant, com a vice-president, durant una absència temporal del president del parlament. És allò que tantes vegades ha cercat i trobat Cs a l'hemicicle. La brega forma part de l'estil Arrimadas i de la fórmula que l'ha catapultada fins a guanyar les eleccions el 21-D. És una de les herències que hi deixa abans d'anar-se'n cap a Madrid. N'hi ha més.

Fa temps que es van acabar els anys del 'capteniment amable', de les paraules envellutades i la vella cordialitat entre els grups parlamentaris. Antoni Gutiérrez-Rubí, assessor en comunicació política i fundador de la consultora Ideograma, assenyala que Arrimadas utilitza amb 'eficàcia' dues claus que condicionen el dia a dia de la cambra i de tots els grups. La primera: l'hemicicle és un plató de televisió, un 'espai escènic de la política' on l'austeritat i l'antiga jerarquia xoquen amb les noves formes de cultura política. La segona: el parlament és també una 'cambra d'amplificació que

Arrimadas, amb un cartell on diu 'La república no existeix, senyor Torra'. ACN

Fa temps que es van acabar els anys del 'capteniment amable', de les paraules envellutades i la vella cordialitat

Inés Arrimadas intervén al parlament amb Josep Costa a la mesa. ACN

s'usa a les xarxes socials'. Remarca que moltes intervencions es fan per a aconseguir un spot publicitari, no pas per a afavorir el debat.

La picabaralla entre Costa i Arrimadas del darrer ple, diu, 'va semblar més un *talk show*, un debat televisiu, que una sessió parlamentària', i creu que la dirigent de Cs sabia molt bé què feia. Per a Gutiérrez-Rubí, Arrimadas usa el castellà a la cambra per apropiarse més a la realitat lingüística del carrer, on molta gent canvia de llengua segons les circumstàncies. El primer de fer-ho va ser el seu predecessor, Albert Rivera. També hi ha traslladat la col·loquialitat: 'Un llenguatge clarament punyent, que busca ressonàncies més enllà de Catalunya. Des d'Extremadura a Galícia.' Segons

Gutiérrez-Rubí, Arrimadas ha de simplificar el missatge i engrossir-lo. 'No hi ha *finenza*', diu.

El llenguatge com a arma

Arrimadas s'ha servit de la paraula per fer viral el seu discurs entre l'espanyolisme. El 'procés', sempre pronunciat en català, encara que parli en castellà, amb els sinònims de 'monotema' o Matrix. Troba un ganxo mediàtic per a idees bàsiques que es repeteixen: el menysteniment del castellà a l'escola, la propaganda d'unes institucions que només governen per a mig Catalunya i que són el *modus vivendi* de la classe dirigent ('el chiringuito' i el chollo', en diu), la parcialitat de TV3 i Catalunya Ràdio, la llei electoral injusta que els impedeix de governar encara

que guanyin les eleccions, les famílies trencades pel procés, els problemes que realment afecten els catalans (les llistes d'espera, arribar a final de mes), l'estat espanyol com a ens inamovible (al marge del president que dormi a la Moncloa), la constitució espanyola com a bé suprem, el suport a la policia i a la justícia com a tòtems inqüestionables.

Arrimadas escombra la complexitat amb un traç gruixut i de vegades simplifica la realitat vorejant la mentida o la difamació. Ho fa quan parla dels 'comandos separatistes', referint-se als CDR amb el llenguatge que els mitjans hegemònics espanyols usaven per a ETA i la *kale borroka*. Són referències a la violència que criminalitzen i forgen imaginis que

després poden ser perseguits als tribunals, si cal. Encara que no llegeixi mai els papers que duu quan és davant el micròfon, no improvisa. Com la resta de diputats de Cs, a més, Arrimadas ha deshumanitzat l'adversari polític, impedit qualsevol bri d'empatia personal al marge de les diferències polítiques òbvies, cap a qualsevol dels antics companys al parlament ara empresonats o a l'exili, coneguts de fa anys. S'ha allunyat de tota solidaritat. 'Aquí sou molt pinxos i després, davant els jutges, us enfonseu', li va arribar a dir a Torra durant una sessió al parlament.

L'efecte 'like'

Gutiérrez-Rubí ha teoritzat sobre allò que anomena 'efecte like' en política. Resumint-ho molt: la necessi-

tat d'agradar ha desplaçat el pensament. Arrimadas encaixa amb el patró. Ha tingut una presència significativa a Instagram i la imatge és un dels seus eixos estratègics, en un context en què el component mediàtic i de desenvolupament en la societat de la informació són determinants per als partits a l'hora d'escollir caps de cartell. 'És una candidata amb una fotogènia molt potent i se serveix d'aquest potencial a favor seu i de les idees polítiques', diu. Segons Guitérrez-Rubí, vivim en una societat en què el 'm'agrada' implica una vinculació social i afectiva, perquè el contingut suscita emocions. Un 65% de la comunicació, diu, és no verbal. Arrimadas no parla quan té el micròfon i prou. Sovint va acompanyada de fotografies d'allò que denuncia o publica, va desplegar una bandera

espanyola al faristol, respon a les intervencions de Torra amb gests. Un dels més criticats va ser quan va respondre el president de la Generalitat acostant-se el dit al cap, com dient-li que era boig.

La líder dels catalans 'humiliats'

Arrimadas s'ha volgut erigir en defensora dels catalans que no es creien representats pel catalanisme i que s'havien sentit amenaçats per l'intent d'aconseguir la independència, fins al punt de justificar la violència policíaca de l'1-O o els empresonaments dels dirigents polítics i socials. Ha capitalitzat la reacció extrema de qui s'ha sentit atacat i respon actuant radicalment. És la desinhibició espanyolista dels qui creu 'humiliats' per una hegemonia que acusa d'haver imposat una identitat catalanista homogenia. D'ací

Arrimadas ha trepitjat pobles amb majoria independentista per demostrar que no hi era respectada però era capaç de plantar cara als qui la critiquen

ve la referència insistent a les 'bèsties amb forma humana'. Arrimadas ha repescat l'essencialisme per a combatre'l i emfasitzar la diferència, menystenint el patrimoni cultural de la barreja d'identitats intrínsec en la societat catalana. Potser és una de les raons que l'han feta connectar amb els electors dels barris amb menys renda de Barcelona i, alhora, amb els més rics, al costat de l'orgull

per la bandera espanyola, estigmatitzada del franquisme ençà. És la diversitat personificada en una catalana de Jerez de la Frontera que s'ha casat amb un català de Ripoll, ex-convergent. 'El meu marit era nacionalista. Ara intento apartar-lo de tot allò', va declarar a la revista Telva. Tot és política.

Arrimadas ha trepitjat pobles amb majoria independentista per demostrar que no hi era respectada però era capaç de plantar cara als qui la critiquen, a la **recerca d'una imatge intolerant de l'independentisme** que insulta o expressa desaprovació per un partit escollit a les urnes. Dins el parlament i fora, ha aconseguit fer perdre els nervis a més d'un i s'ha servit de les situacions originades a favor seu, sense deixar de denunciar els actes vandàlics que han rebut algunes de les

Inés Arrimadas, en un ple del parlament. ALBERT SALAMÉ

Inés Arrimadas i Carlos Carrizosa s'adrecen a Eduard Pujol el 28 de febrer. ACN

seves seues. La tensió ha esdevingut una convidada més al parlament. A la cambra, no s'entendria Arrimadas sense la figura de Carlos Carrizosa. El portaveu és qui ha executat els enfrontaments més bel·ligerants, com quan va retirar el llaç groc de la bandera del govern mentre Torra perseverava políticament en la idea de la restitució dels consellers legítims. Arrimadas, en aquell moment, no era a l'hemicicle, i no hi va tornar fins que Carrizosa no va haver retirat el llaç.

Una de les situacions més extremes va ser quan **Carlos Carrizosa va instar el diputat d'ERC Ruben Wagensberg** a dir-li a fora, al carrer, que era un 'feixista', quan ell havia anomenat així els diputats de Cs dins l'hemicicle si ells usaven expressions com la de 'supremacista'. Després d'aquell ple d'alt

La petja d'Arrimadas és tan forta, que el fet que se'n vagi pot perjudicar les expectatives de Cs a Catalunya

voltatge, Torrent va convocar els grups perquè acceptessin que la desqualificació personal era una línia vermella. També ho són, segons el reglament, les paraules ofensives adreçades a les institucions públiques. El president del parlament pot fer crides a l'ordre, expulsar un diputat o excloure'l temporalment de les seves funcions com a diputats. De

moment, Torrent ha fet crides a l'ordre.

Del vot centrípet al vot centrífig

Arrimadas va millorar els resultats electorals d'Albert Rivera dues vegades consecutives i va esdevenir la primera candidata a guanyar unes eleccions al Parlament de Catalunya. Tot i que insisteix que els problemes reals dels catalans són uns altres, Cs ha viscut d'allò que ha anomenat el 'monotema'. Arrimadas no va donar per mort el procés quan JxCat i ERC van assumir les contradiccions del retorn a l'autonomia, després del 27-S. Ha alimentat les seves bases amb l'amenaça de la secessió i la promesa de dur a terme el procés.

Segons Pau Canaleta, consultor en comunicació i professor de comunicació política, el procés ha motivat el pas

del vot centrípet (en què els partits cercaven el centre per a guanyar) al vot centrífig, dividit en dos blocs i sense transvasament de vot entre l'un i l'altre. Abans, la majoria volia adreçar-se al 70% o al 80% de la població. Ara no. Arrimadas ha competit, diu Canaleta, perquè Cs esdevinguí el partit més gran del seu bloc. Per això només s'adreça als seus electors, igual com els independentistes. Però l'espai electoral de Cs, avisa Canaleta, és 'exageradament dimensionat' i es deu al context del 21-D. Mantenir-lo requerirà que el PP no aixequi el cap mai més i que el PSC no es recuperi, cosa que no semblen indicar les enquestes. La petja d'Arrimadas és tan forta, que el fet que se'n vagi pot perjudicar les expectatives de Cs a Catalunya. Sabrà preservar en el seu llegat de crispació feta viral?

XAVIER MELERO

‘El testimoni no et pot odiar des del minut zero’

Entrevista a l'advocat de Joaquim Forn, quan fa vuit setmanes que ha començat el judici contra l'1-O

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Xavier Melero, advocat de Joaquim Forn, es va convertint en un dels advocats del moment. La gent segueix amb interès els seus interrogatoris punyents i concisos. Home d'una biografia personal molt interessant, fa més de trenta anys que es dedica a l'ofici i ha tingut clients de renom: de Jordi Pujol a Javier de la Rosa passant pel bomber Delta Zero. Però pocs judicis li han donat tant de renom com aquest. En aquesta entrevista, feta

divendres al seu despatx de Barcelona, Melero repassa el judici, les tècniques que fa servir en els interrogatoris i el moment polític actual.

—Heu dit que tenim possibilitats de guanyar el judici. Què voldria dir guanyar?

—Sí. Ni rebel·lió, ni sedició.

—I presó?

—L'únic delictes fora de la rebel·lió i

sedició que té presó és la malversació. A malversació no m'hi dedico gaire. S'hi dedica la meua col·lega, la Judit. I jo no la hi sé veure, tampoc. I de vegades em sap greu, no veure-la-hi. Perquè seria una mena d'escapatòria, per a ells. Si més no, que tinguin això. Però tampoc la hi sé veure.

—Guanyar seria molt poca presó, i al cap de mesos, a dormir a casa?

—Tocaria ni presó, fora de la malver-

*Jo sempre he cregut
que amb el testimoni
hi has de mantenir un
punt d'empatia*

*Quan les dones
finalment arriben
a posicions, poques
bromes. I s'entén
perfectament*

sació, que no l'acabo de veure clara. No me n'encarrego jo. Hi veig possibles desobediències pertot arreu. Hi veig moltes conductes que et poden semblar bé o malament. Però que no són al codi penal. Com una incitació als desordres públics. No hi és.

—Conspiració per sedició?

—Vas veient la prova i tampoc... Perquè per a una conspiració, la violència que planeges ha de ser exactament la mateixa. I de quina violència parlem aquí? Que a un policia li clavessin una puntada, o que un policia donés un cop de porra? Això passa a totes les manifestacions d'Espanya. I del món.

—La cúpula dels Mossos ja ha declarat. Han afavorit Forn? On? Han perjudicat Forn? On?

—L'afavoreixen en un punt essencial. A l'escrit d'acusació del fiscal et diu: era una rebel·lió, perquè aquests senyors comptaven amb un cos armat de disset mil efectius. La prova que s'ha practicat demostra que aquests senyors, tinguessin què tinguessin al cap, no comptaven amb un cos de disset mil agents. És ben evident. I això el beneficia.

—En algun lloc els Mossos també el deuen haver perjudicat. On?

—Hi ha un punt curiós. Hi ha un punt que diuen: Vam advertir els polítics dels riscos, i així i tot van tirar endavant. Llavors els poso davant un document, que és una acta de la prefectura de policia del 13 d'octubre, en què els comissaris parlen de l'advertiment dels riscos, els la llegeixo. 'Es preveia un escenari de mobilitzacions pacífiques. I la nostra missió era compartida pels tres cossos policials.' I tots em diuen: Sí, sí.

—Com us els prepareu, els interrogatius. Abans sabeu si us trobareu un caràcter agressiu, covard, nerviós, calmat? En feu un estudi psicològic?

—No. Gens. Però hi ha arquetips per a interrogar un policia. O una mestressa de casa. Jo sempre he cregut que amb el testimoni has de mantenir-hi un punt

d'empatia. El testimoni no et pot odiar des del minut zero. En tu, hi ha de veure la possibilitat de trobar punts d'acord i tu has de donar-li vies de sortida. M'he trobat, aquests dies, molts guàrdies civils que han dit coses essencials per a mi. Això és possible quan veuen que no els vols fer mal. Que el teu paper no és agressiu. I pensa que un policia és un senyor habitual a interrogar ell, i no a l'inrevés.

—I quina diferència hi ha entre entre-vistar un guàrdia civil i una mestressa de casa?

—El to és diferent. Amb un oficial de policia et pots posar més protocol·lari. És fàcil que ell detecti de seguida, i et pot funcionar, una relació de jerarquia. Són gent acostumada a la jerarquia. I ells veuen de seguida que estàs en una posició de comandament. I amb ells funciona. Els va bé parlar amb un comandament. En canvi amb una mestressa de casa has de baixar. Val més que baixis. I fugir de la terminologia oficial. Ah, i molt important. Tu has de saber exactament tot el material que té el testimoni. El que no pot ser és que el testimoni en sàpiga més que tu. Aleshores vas venut.

—També deveu saber si algú menteix o no. Pels gests de la cara. Sabeu llegir el llenguatge no verbal?

—No és tan fàcil. Hi ha alguna pista. Silenci després d'una afirmació... Normalment la veritat útil, la transcendent, flueix de manera molt natural. Determinades afirmacions massa teatrals... Això ja és psicologia del testimoni.

—Home i dona, hi ha diferència en el moment de declarar?

—Sí. I sobretot quan qui interroga també és un home. Això que diré ara és políticament incorrecte: els homes no estan tan rígids i tenen més sentit de l'humor en els judicis. És més fàcil d'arribar a una interlocució més relaxada amb un home que no amb una dona. I això també passa amb els tribunals. Si el tribunal només és d'homes, pots acabar fent una broma. Si només són dones, de bromes poques.

No pot ser que el testimoni en sàpiga més que tu

ALBERT SALAMÉ

Un tribunal de dones és molt més seriós i molt més rígid. A darrere de tot això hi ha anys i anys de menysteniment professional que han rebut les dones. Quan les dones finalment arriben a posicions, poques bromes. I s'entén perfectament.

—Per què en parleu tan bé, de Marchena?

—El ciutadà que vegi aquest judici i es pensi que això és normal va equivocat. Que el president del tribunal doni explicacions de cada decisió i del perquè, no és normal. Normalment és 'vostè calli'. I s'ha acabat. Que ningú no es pensi que quan els advocats anem al judici la primera cosa que ens trobem és que ens posin aigua al got. I explicacions dels perquè. Això és excepcional.

—Això és la televisió?

—Sí. I el seu tarannà. Jo hi havia fet alguna vista i és un home de tracte amable. I té un cos de jurisprudència de gran qualitat. I és fàcil de detectar la línia

argumental de Marchena. És un home que allò que diu, ho diu a les sentències.

—Per exemple?

—Agafem una sentència de Marchena. 2015. Fets al Parlament de Catalunya: Aturem el Parlament. L'Audiència Nacional [espanyola] absol tothom, dient que allò no és res. I que tothom té el dret de protestar fins al punt que vulgui. Que anar contra el dret de manifestació frena el dret de protesta, molt avantguardista. I Marchena al Suprem diu: Tot això està molt bé, però hi ha uns límits definits pel codi. I han impedit que diputats passessin i això té un retret jurídic que no es pot eludir. És molt curiosa aquesta sentència, perquè els defensors dels manifestants eren Gonzalo Boye i companyia. I a l'acusació particular, la Generalitat, i l'entorn del procés. I ara van junts.

—Precisament Boye deia que en aquesta sentència Marchena crea jurisprudència nova. Parla de violència ambiental.

—Cert.

—Doncs en la sentència del Primer d'Octubre, els encolomarà violència ambiental.

—Tot això és molt interpretable, però la sentència de Marchena crec que va a favor nostre. Amb la violència ambiental descrita per Marchena, ara per l'1-O ens trobarem davant un fet evident de desordres públics. Ni de rebel·lió ni de sedició.

—Parlant de Boye, ell demana: per què no entren al TS la sentència alemanya, que ja va descartar la rebel·lió.

—A Boye no l'entenc, quan diu això. De veritat que no. Aixequés la mà i dius: Vostès saben què diu la sentència alemanya? Ja es va dir a qüestions prèvies. Es va dir per escrit. I també es farà servir en l'informe de conclusió. Què vol, que ho preguntem als guàrdies civils que van declarar? Que els demanem per la sentència alemanya? No les entenc, aquestes manifestacions. Perquè la sentència

alemanya hi entrarà. S'ha fet servir. I es farà servir més. Ho hem dit en qüestions prèvies. Ho hem dit a l'escrit de defensa, i s'utilitzarà. La idea rectora de la sentència alemanya inspira gran part de la meua estratègia de defensa.

—Com?

—L'entitat de la violència. Quina és l'entitat de la violència. I per què s'ocasiona. Però com no me la pengi a la toga, no sé què més s'hi pot fer.

—L'advocacia de l'estat és ximple sense ser-ho? Va confosa perquè els testimonis acabin confosos.

—No. El 70% de l'activitat processal dels advocats de l'estat són delictes contra la hisenda pública. I en segon lloc, defensa de funcionaris. Ara, posem-nos a fer d'acusació en un judici penal d'aquesta mena. No és la funció per a la qual estan més preparats. Jo veig que a mesura que avança el judici van agafant més to.

—'Si Espanya no fa un esforç la gent com jo haurem de ser els primers i més lleials ciutadans de la nova República'. Això em va dir fa mesos. I ara?

—Continuo pensant-ho. Tingui raó qui tingui raó, en el contenciós català és clar qui té el poder. L'estat. I qui té el poder és qui ha de donar mostres de generositat i altura de mires. Li toca a ell. Encara que tingui raó. Jo crec que ha de venir de les instàncies polítiques. Però ha d'arrelar. Ningú més no ha d'estar en aquesta situació d'enfrontament i animadversió. Va haver-hi un greu problema polític que es va gestionar de la pitjor manera. Es van activar uns mecanismes policíacs condemnats al fracàs. No tenien cap possibilitat de prosperar.

—No volien frenar el referèndum. El volien embrutar.

—Tots els cossos policíacs que van operar l'1-O van tancar el 5%, dels centres. En total. El compliment de l'ordre era impossible. Absurd. I els mitjans que hi van posar eren els més idonis. El secretari d'estat, José Antonio Nieto, crec em va donar la clau. Ell em va dir:

'No es tractava d'impedir el referèndum, sinó que quedés clar que no era un referèndum.' Tu ho has dit. Que es digués que no era un referèndum. Perquè tots sabien que no el podrien evitar. Ho han reconegut tots. Els Mossos van dir que per envoltar els centres en calien 40.000. Nieto va dir 90.000. Impossibile de frenar.

—Si corri la veu, en farem un altre.

—Ara diré una cosa, a partir d'una perspectiva que no és independentista. Tan poca confiança té l'estat en ell mateix? Tan poca que considera que no en té prou dient: això no serveix de res? És il·legal. No causa efectes. I era cert. El dia 1-O, a la nit, els jutjats de guàrdia de Catalunya eren oberts. I els detinguts entraven a les presons. I no passava res.

—I no va haver-n'hi, de detinguts.

—Cinc.

—Impressiona també el nivell d'alguns guàrdies civils.

—No em podeu dir això després d'haver vist la declaració de Castellví [cap dels Mossos]. Tu recordes l'acudit del Gila. Intel·ligència? Eing? Al final ho va arreglar, però el primer dia Castellví va dir que els Mossos havien advertit de la possible violència. Violència? Coses terribles. Però si tu agafes l'informe del 18 d'octubre de la manifestació constitucionalista que fa Intel·ligència dels Mossos... els riscos són els mateixos. Van anar a Societat Civil Catalana a dir que la desconvocuessin? En fi.

—Sou star system independentista, ara mateix.

—Tu creus? Veig que és molt efímer, tot això de la fama. Val més obtenir plaça d'advocat de l'estat. La veritat és que la gent és molt amable. Jo havia fet judicis vistos, però tant com aquest potser no. Quan vaig al mercat a comprar, algunes senyores que fan la compra em vénen a saludar. I a Madrid, dels contraris, em saluden igual. L'he vist per la televisió, i m'agrada molt com ho fa. Doncs moltes gràcies. Vostè té un gos preciós. ■

La idea rectora de la sentència alemanya inspira gran part de la meua estratègia de defensa

Quan vaig al mercat a comprar, algunes senyores que fan la compra em vénen a saludar

TAMARA CARRASCO I ADRIÀ CARRASCO

‘Aquell dia el tinc gravat a foc’

Parlem amb els membres dels CDR d'Esplugues i Viladecans acusats de rebel·lió, sedició i terrorisme l'abril del 2018

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

TXELL PARTAL I CLARA ARDÉVOL MALLOL

Dimecres farà un any del dia que va canviar la vida de la Tamara i l'Adrià. D'alguna manera el malson kafkià d'aquell matí del 10 d'abril de 2018 els uniria, sense conèixer-se de res, sense ni tan sols poder parlar l'un amb l'altre fins al cap del temps. La seqüència, que semblava de ficció però que era ben real, passava de manera paral·lela a Viladecans i a

Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat): Un timbre que sonava amb insistència, un replà ple de guàrdies civils armats i amb passamuntanyes i un paper que intentava explicar allò que és inexplicable amb les paraules 'sedició', 'rebel·lió' i 'terrorisme'.

Llavors les dues històries prendrien camins diferents: Adrià Carrasco va poder escapar-se pel balcó i anar-se'n

a l'exili, mentre que Tamara Carrasco va estar dos dies presa a Madrid i posteriorment va ser confinada al seu municipi, Viladecans, per culpa d'unes mesures cautelars que encara són vigents. Malgrat que finalment l'Audiència espanyola ha descartat els càrrecs de rebel·lió, sedició i terrorisme i que l'única acusació que els pesa és la de desordres públics, tots dos membres dels CDR continuen

En resta ben poc, de la Tamara de fa un any

Van venir a veure què trobaven i només els importava fer el numeret

en la mateixa situació i el cas continua encallat. Un any d'exili i confinament per unes accions que no són més que desobediència civil pacífica: l'Adrià és acusat per haver aixecat les barreres d'un peatge i la Tamara per haver organitzat les mobilitzacions.

Ara que s'acosta l'aniversari d'aquell dia fatídic, mantenim amb ells una conversa a tres bandes que no pot ser del tot en persona. Ens trobem amb la Tamara a la llibreria Els nou rals, que assegura que és el 'Waterloo de Viladecans', i hi fem una videoconferència amb l'Adrià, que ens ensenya què veu de la seva finestra estant. Avui a Bèlgica, estranyament, el cel és més blau que no pas a Catalunya.

—Què en resta, de la Tamara i l'Adri de fa un any?

—Tamara Carrasco [T.]: En resta ben poc, de la Tamara de fa un any. Crec que una cosa tan forta i tan bèstia et fa canviar per força. Penso que ens ha canviat per bé perquè som més forts, més conscients de tot allò que ens envolta.

—Adrià Carrasco [A.]: En essència sóc el mateix perquè ja sabia que això passava. Aquesta vegada m'ha tocat a mi, però jo ja era conscient que aquestes coses passaven i que la repressió era així. Sabia que l'estat és podrit per dins, però evidentment totes les coses que han passat aquest any m'ho han fet veure més clar.

—Què recordeu d'aquell 10 d'abril?

—T.: Recordo obrir la porta i trobar-me dotze homes amb passamuntanyes i metralleres. És una imatge que no s'oblida. Recordo la imatge del moment que vaig sortir de casa. Hi havia la Guàrdia Civil, els Mossos d'Esquadra, les càmeres... Va ser un moment molt dur. El meu cap només pensava: 'Ja se m'emporten'. Aquell dia el tinc gravat a foc.

—I per a vós, Adrià, com va ser?

—A.: Vaig passar molta por. Vaig poder sortir de casa, però fins que no vaig arribar aquí, a Brussel·les, hi va haver

moments de molta por i angonya. Aquell dia el recordo com un film. Van ser escenes que creïem que només passaven en la ficció.

—Tamara, recordeu la primera vegada que us van parlar de l'altre Carrasco?

—T.: Va ser el segon dia d'empresonament al calabós de Madrid. Em diuen que hi ha un fugit i que som família. No m'ho podia creure... Llavors va ser quan em van explicar que es deia Carrasco, com jo. Es pensen que tots els Carrasco som independentistes...

—A.: És fort, eh? Perquè, en el fons, es pensaven que hi havia alguna relació familiar entre nosaltres. I això et demostra que anaven molt venuts. Van venir a veure què trobaven i només els importava fer el numeret.

—I quan us vàreu assabentar de l'existència de la Tamara?

—A.: Poques hores després d'haver saltat pel balcó. En un moment donat em vaig poder connectar a internet i vaig veure una notícia. Deia que hi havia una altra noia detinguda a Viladecans. Recordo que encara no n'havia sortit el nom. Sí que deien que era acusada de terrorisme. Allà vaig ser conscient que estàvem fotuts...

—T.: Aquest és el pensament que vam tenir tots dos...

—Quin ha estat el moment més dur d'aquest any?

[Silenci.]

—T.: Suposo que el dia D, quan vaig sortir de casa meva. Encara no sóc capaç de veure aquell vídeo. No puc, em va fer molt de mal.

—Però us van demanar si us tapaven i vau decidir que no us havíeu d'amagar de res. Vau demostrar una gran fortalesa.

—T.: Una cosa és la imatge que tu dones cap enfora i una altra què sents per dins. Teníem fins i tot franc tiradors! Els veiem. Jo només sentia la meva germana petita que em deia: 'Tamara, no estàs sola!' Només pensava que no em podia enfonsar. En aquell moment no.

**Sabíem que hi havia
polícies que ens
vigilaven**

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

—Adrià?

—A.: Suposo que el dia 10 d'abril. Un cop et trobes aquí dalt, et preguntes què cony hi fas. Hi ha dies que ets dins la teva realitat però et despertes i de cop no saps on ets o per què ets a Brussel·les. En aquells moments m'explota una mica el cap.

—T.: A mi també m'ha passat. M'he llevat al matí i he fet tranquil·lament la meva rutina com si anés a treballar. De cop m'he adonat que no, que la meva vida ha canviat.

—A.: Sí, a vegades te n'oblides. El cap no pot estar en alerta constant i al final ho normalitzes. És l'única manera de tenir una vida normal.

—T.: Moltes vegades he tingut la sensació de pensar que això no havia passat. 'M'ho he inventat o ho he somiat...'

—Encara avui us sentiu vigilats?

—T.: Depèn. Personalment, no tant com abans, però quan s'acosta alguna data tornen. Tenen molts diners per a gastar i han de justificar el sou.

—A.: A vegades sí que veig que hi ha

gent pel carrer que em mira, però ja no sé si és paranoia meua o que ens segueixen de veritat. Per exemple, quan vaig aturar l'acte de Borrell i em van detenir, el meu advocat de Bèlgica em va dir que la meua detenció no era normal. Va afirmar que algú devia haver fet pressió. És possible que no em vigilin, però segur que sí que més o menys em controlen. Ara, no he notat res evident ni res gaire clar...

—Heu dit que us vigilaven setmanes abans de la detenció.

—T.: Jo no ho vaig notar. Era molt *happy flower*. Era al meu món i no em vaig adonar de res.

—A.: Nosaltres sí que vam veure coses estranyes. Es veia molt. Però és clar, t'imagines una citació, no tot allò que va passar després. Sabíem que hi havia polícies que ens vigilaven.

—La vigilància va arribar també al vostre entorn.

—A.: Després sí. De fet, va ser assetja-

ment, no pas vigilància. A dues de les persones de més confiança les van anar a amenaçar a la feina. Els amenaçaven que si no els deien on era els passaria igual. Els van arribar a dir: *El sigüent seràs tu. Vam a por ti.* ['El següent seràs tu, anem darrere teu']. Van anar a fer mal. No van gens de vergonya ni sensibilitat.

—D'alguna manera us volien trobar, oi? Suposo que eren conscients que us havien deixat escapar i que això era un error.

—A.: No sé fins a quin punt va ser ineptitud...

—T.: És ineptitud. Va ser com *Mortadel·lo i Filemó*. En el meu cas, es van equivocar de porta i van tirar a terra la de la veïna en lloc de la meua. I l'Adri es va poder escapar pel balcó...

—Però hi havia molta policia...

—T.: Van tenir protocols molt bèsties. Amb la tranquil·litat, ara ens fotem de riure. Però t'ho penses bé i...

Un muntatge policíac més, que obeeix a l'estratègia d'injectar la por

—A.: No tenim cap altra que agafar-nos-ho així. I han pagat la porta a la veïna o què?

—T.: Ni idea, perquè no em parla. És normal, li van tirar la porta i la van encanyonar. Ella era amb els nens petits...

—A.: Que fort!

—T.: Llavors a mi em va trucar al timbre. No es van atrevir a tirar a terra dues portes...

—Adrià, què en penseu, del fet que poguéssiu escapar?

—A.: Hem de tenir en compte dues coses. La primera, la ineptitud. I l'altra, que si veus com és preparada qualsevol

operació antiterrorista, t'adones que ningú no pica a la porta. No té sentit. Per tant, sabien que no érem més que allò que som: persones de carrer, militants... Tot plegat demostra que és un teatre. Un muntatge policíac més, que obeeix a l'estratègia d'injectar la por. Això és terrorisme d'estat. Fan que tothom qui lluita tingui por.

—Ho vàreu passar d'una manera molt diferent, però segurament sereu els qui millor deveu entendre tot això...

—T.: No... Desgraciadament hi ha moltes persones que poden entendre com ens sentim. Aquest any hem pogut conèixer molts represaliats, tant per l'estat espanyol com per la Generalitat. Ells saben perfectament com ens sentim.

—A.: És veritat que la nostra experiència ens fa ser molt més empàtics. Fa uns quants dies van detenir la Rut i de seguida vam comentar amb la Tamara que hi havíem de fer alguna cosa i estar al seu costat. Ens afecta molt veure la repressió a una altra persona del carrer, que no és ningú. Ens remou per dins...

—T.: Malgrat no conèixer-la, per a nosaltres la Rut sí que és algú.

—Creieu que els represaliats civils encara són molt menys visibles?

—T.: Llitem per posar-los al mateix nivell que els polítics. No pot ser que el poble s'oblidi de la gent del poble que han represaliat. No anem bé. Si passa això, quina mena de república que construïm? La Rut no té els recursos que tenen els consellers. Precisament per això ens ha de tenir al seu costat. I no solament la Rut, tots els represaliats civils. Si no fem pinya entre nosaltres, fotut.

—A.: Als mitjans sempre els és més fàcil de fer una notícia sobre un polític o algú que ja tenia reconeixement mediàtic. Però, d'una altra banda, he de dir que a Catalunya i a tot l'estat espanyol hi ha gent molt solidària i empàtica que s'ha preocupat per nosaltres. Gent que ens envia cartes. A mi m'arriben xoriços aquí a Bèlgica! [Riuen.] Hi ha gent de puta mare i això no s'ha d'oblidar.

—T.: A mi m'envien ratafia! [Riu.]

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

—Segurament sou els civils reprimits amb més visibilitat. Us sentiu amb l'obligació de representar tota aquesta gent?

—T.: És fotut perquè nosaltres no hem triat d'estar en aquesta situació. No tenim una professió que ens hagi dut a ser mediàtics o que ens hagi ensenyat a gestionar l'estrès, però ens ha tocat i ho hem d'assumir. Ara hem d'utilitzar aquest petit altaveu per intentar ajudar la resta de companys. Cada setmana hi ha detencions i l'única cosa que pot aturar la repressió és la solidaritat de la gent. Nosaltres sabem millor que ningú com n'és, d'important, la solidaritat. Si jo no hagués tingut el Joan Coma, el Vidal, la Maria Ferrer o el Ramon Piqué no estaria tan forta. Ara nosaltres hem de fer igual. Per això intentem ajudar en tot allò que podem. Al final, tots tenim un petit fil que ens uneix.

—A.: No ho hem triat, però ara molta gent ens escolta i som referents. Això vol dir que podem crear opinió. I moltes vegades la nostra opinió serà alternativa a la tònica global. Per tant, hem de ser conscients que és important allò que diem.

—Ara parlàveu del suport social, però els polítics us han fet costat?

—A.: Depèn de la situació, de qui, de quan...

—T.: Això depèn de la persona. No els posaria tots en el mateix sac.

—Però depèn dels partits? Tal com dieu, sembla que l'esquerra independentista ha estat molt més solidària...

—T.: Sí, totalment. És clar, ara ens trobem amb la paradoxa que tenim persones que abans governaven i que ara són en una presó. De repressió, en saben ben poc. És més, mentre ells manaven també van reprimir. Per tant, és normal que l'esquerra independentista hagi actuat de manera solidària. Fa anys que en són víctimes...

—A.: En general, he rebut suport de tothom. Aquí a Brussel·les hi ha represaliats amb qui no m'hauria mai imaginat d'ajuntar-m'hi. Però ho veus d'una altra

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

manera pel simple fet de ser represaliats. Al final t'oblides de quin partit és aquella persona.

—T.: Hi ets empàtic com a persona.

—A.: Políticament tinc molt clar qui sóc i què penso, però al cap i a la fi quan tens la persona davant això importa poc...

—Ara l'Audiència espanyola ja no porta el vostre cas. En quin punt sou?

—T.: En el mateix. Fa uns quants dies ens va arribar resolució de l'Audiència Nacional en què em tornaven a denegar l'aixecament de mesures cautelars. Afirmava que en aquest temps no ha canviat res. Com que no ha canviat res? Si ha canviat tot! M'heu retirat els càrrecs! El problema és que el Jutjat d'Instrucció número 24 de Barcelona i el de Gavà no es posen d'acord en qui ha de portar el cas. Per això han pujat el meu expedient a l'Audiència provincial. Seran ells qui decidiran qui m'haurà de jutjar.

—A.: Arxivar el cas, això s'ha de fer. No

s'aguanta per enlloc. Ningú no en té el valor i per això fan tombs pels jutjats d'ençà que l'Audiència Nacional se'n va inhibir al novembre. Va passant de mà en mà, però sembla que no el vol ningú. El meu, concretament, és a Vilanova i a Granollers, que són els jutjats competents perquè és on vaig cometre el suposat delictes. Però de moment encara esperem a veure si s'il·luminen i volen fer alguna cosa. De moment, ningú no se n'ha declarat competent...

—I no hi ha límits o terminis de cap mena?

—T.: És igual. S'ho salten tot!

—Com vau reaccionar en saber que queia el càrrec de terrorisme?

—T.: Aquell dia jo estava molt eufòrica però l'Adri em va anar baixant a la terra.

—A.: No, jo també estava molt content... Però ja m'havia fet a la idea que estaria aquí dalt durant molt de temps. Per això

aquesta mena de notícies me les prenc amb calma.

—T.: Jo em desespere més. Ho tinc tot aquí al costat però no puc anar enlloc. Suposo que, com tot, arribarà un límit també. No penso estar en aquesta situació gaire més...

—Què us genera tot plegat?

—T.: Impotència, ràbia... Però ara aquesta ràbia és més serena. Ja no és tant efervescent. Amb el temps aprens a gestionar les emocions. Juguen amb les nostres vides i això és un càstig.

—A.: És clar, d'entrada sí que sents ràbia, desconcert, impotència, però al final ja.... És que fa un any! Pel nostre cap han passat ja dos mil escenaris, mil situacions... I al final la ràbia va desapareixent. Sí que hi ha dies més complicats. Hi ha situacions que et porten al límit. Recordo el dia que es va manifestar Jusapol a Barcelona. Aquell dia no sabia on posar-me. No entenia que permetéssim que aquesta gent es pogués manifestar a Barcelona. A més, la distància és molt frustrant... Jo voldria ser-hi amb la gent, però no puc. A

la Tamara li passa igual. No pot sortir de Viladecans. Si la manifestació no és aquí, no hi pots anar.

—T.: I quan han detingut un company? És molt dur. Et passes tota la nit pensant què li faran al calabós. Només fas que pensar com deu estar. Tires de telèfon per intentar saber qui el coneix, què pots fer, si té advocat... No coneixes de res aquella persona, però te'n preocupes com si fos un col·lega del barri.

—Malgrat que hagin caigut els càrrecs de terrorisme, la presó continua essent una possibilitat...

—T.: Sí, és clar. Mireu el cas d'Altsasu. Els van treure el terrorisme però continuen a la presó. Procuo ser una persona positiva, però fins que no arxivin el cas no m'estaré tranquil·la. A més, si a les eleccions espanyoles guanya el feixisme, ho tenim fotut. Si il·legalitzen la CUP, Arran i més grups de l'esquerra independentista, hi haurà una fornada de gent que entrarà a la presó acusada de formar part d'una banda criminal.

—A.: Jo també. Si no baixo, és per evitar el perill de presó provisional.

—Creieu que és una estratègia habitual? Acusació de terrorisme, rebaixa posterior de càrrecs i una condemna a un any o dos. D'aquesta manera sembla que no hagi estat res, finalment...

—T.: És un patró. És com el cas de la Rut. Amb aquest tema estic negra... S'ha convertit en una veritat incòmoda.

—A.: L'altre dia el president en va piular alguna cosa. Fins i tot ell va afirmar que li han aplicat una mesura desproporcionada.

—Alguns independentistes consideren que alguna cosa deu haver fet per ser a la presó.

—T.: Sí, nosaltres també ho vam haver de sentir per part dels constitucionalistes. Però la Rut, per part dels mateixos independentistes. Jo he sentit cada comentari...

—A.: Si la repressió no és contra la independència, a alguns els és igual. Tenen una solidaritat selectiva.

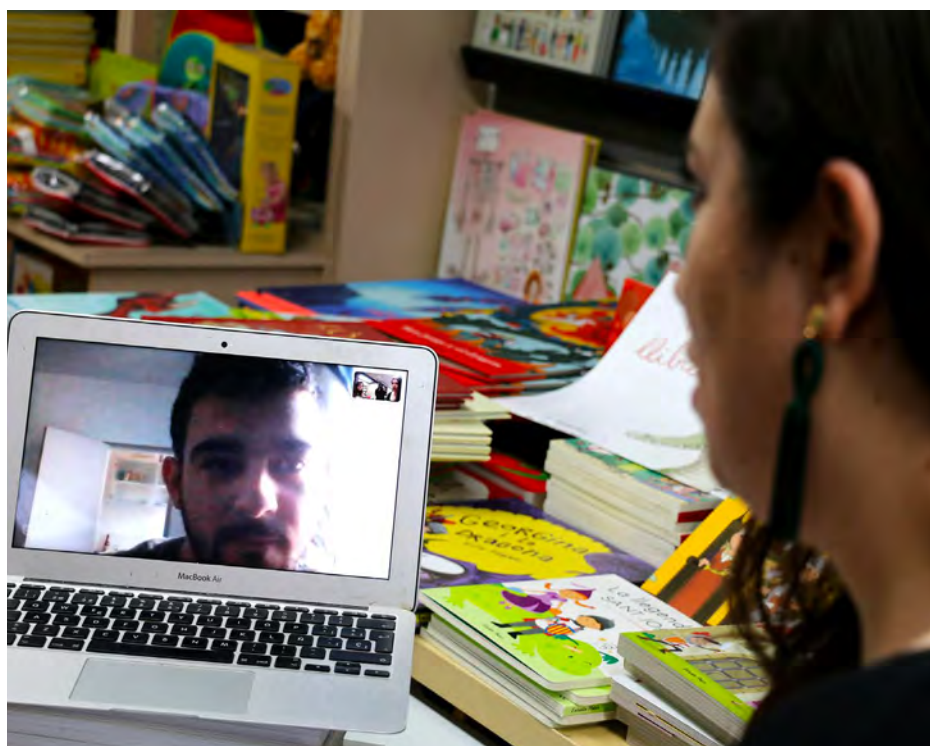
—Tots dos heu dit sempre que us veieu com els caps de turc per a desmobilitzar el carrer. Creieu que ho han aconseguit?

—A.: Al principi sí que va afectar una mica. Hi va haver una mica de desmobilització i de por. Però l'acció per la qual m'acusen a mi, que és la d'haver aixecat barreres als peatges, es va repetir més tard en onze peatges simultanis. Aquell va ser un dels dies més bèsties que he tingut a Brussel·les. Allò que volien aconseguir amb nosaltres, en el meu cas concret, era criminalitzar aquesta acció. Volien evitar que tornés a passar. I no ho van aconseguir. La gent ho ha tornat a fer i això és una victòria en tota regla.

—T.: A mi això em passa amb les autopistes. Quan veig un tall d'autopista penso: 'No ho han aconseguit'.

—A.: Però segur que ara hi haurà més d'un que s'ho deura pensar abans de fer-ho.

—T.: Sí que és veritat. D'alguna manera, l'opinió pública i els polítics han intentat criminalitzar les accions dels CDR. Hi havia les accions d'ANC i Òmnium, que eren les més tranquil·les, i amb tot allò que no en fossin deien que vigiléssim. I

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

això passa precisament perquè no tenen experiència antirepressiva, i en aquest sentit sí que crec ha afectat una mica la nostra detenció. Sobretot al debat que vam tenir tots plegats sobre si cares tapades sí o no.

—A.: Crec que a Catalunya l'opinió majoritària és que les manifestacions han de ser ordenades i cíviques. Per això crec que tenim la responsabilitat de crear opinió en aquest debat.

—Els polítics han criminalitzat la gent que es mobilitza amb la cara tapada?

—T.: Totalment. Precisament he criticat el president Torra i uns quants consellers per aquest motiu. No està bé que parlin de violència quan no n'hi ha. La violència sempre ha vingut del mateix bàndol. Si vosaltres en parleu aquí, de manera indirecta, justifiqueu que els Jordis estiguin a la presó, l'Adrià a Brussel·les i jo tancada a Viladecans. No pot ser. Hi ha gent que fa molt de temps que lluita al carrer. Ells en saben molt més que nosaltres, que, com aquell qui diu,

acabem de sortir al carrer. És molt fàcil dir que hem d'anar amb la cara descoberta, que així demostrarem que no volem fer res. Però els fitxers policials de la Policia Nacional espanyola i els Mossos d'Esquadra, què? M'encantaria que m'aixequessin cautelars per tornar a la mobilització a primera fila. Llavors trucaria les meves estimades Beatriz Talegón i Pilar Rahola. Au, boniques, a primera fila a cara descoberta amb mi!

—A.: Aquesta és bona... [Riu.]

—T.: Voler anar amb la cara descoberta o no és una decisió personal. Si vols guardar la teva intimitat, és lícit, tenint en compte la situació en què estem. En quin moment una persona es declara jutge per a anar a un noi de vint anys i abaixar-li el passamuntanyes del coll? En què ens hem convertit? Em fa molt de mal veure aquestes d'imatges per la televisió... Que deixin al jovent protegir-se.

—A.: Com que és un moviment tan transversal, a vegades hi ha gent que no entén aquestes situacions. És una cosa estètica. Es relaciona l'encaputxat amb

una persona deshumanitzada que no té valors. I llavors ens trobem escenes que no tenen sentit. No pot ser que la gent que fa anys que surt al carrer intenti fer una barricada per aturar una càrrega de la Brimo i al costat es trobi un altre grup d'independentistes que ho evita. És normal que llavors es produeixi un xoc molt difícil de solucionar. La gent, quan veu un encaputxat, no té en compte que la policia té mitjans audiovisuals infinits per a reprimir-lo posteriorment. Hi ha hagut polítics que han estat molt irresponsables amb aquest tema. No pot ser que Puigdemont digui coses sobre els qui surten amb la cara tapada. Aquesta gent ha sortit al carrer a defensar el seu exili o els presos polítics. Si tu no vols tapar-te la cara, no ho facis, però respecta'm si jo decideixo de protegir-me.

—Què penseu quan us diuen que sou lliures perquè no sou a la presó?

—T.: Em fa molta ràbia. Moltíssima. Em fa molta ràbia quan em diuen que

no estic tan malament perquè puc anar a fer un cafè amb els meus amics. No ho entenen. A mi també m'han tret la meua llibertat. La meua presó és més gran, però no puc sortir d'aquí. Quan la meua mare va tenir l'accident, que va estar molt malament, no vaig poder anar-la a veure. Crec que ha estat una jugada molt ben pensada per part del jutge perquè m'ha deixat doblement invisibilitzada.

—No sou ni presa ni exiliada...

—T.: El meu advocat em diu 'confinada', 'desterrada', 'exiliada interior'... L'última vegada que es va confinar algú va ser el 1923: Carrasco i Formiguera.

—A.: M'ho dius de veritat? Però no el van afusellar?

—T.: Sí, però prèviament el van tenir confinat durant set mesos. És la meua jurisprudència.

—A.: Creus que tot això és casualitat? També es diu Carrasco...

—T.: A més, la detenció va ser l'endemà de l'aniversari de l'assassinat de Carrasco i Formiguera. Però jo crec que el cap no els dona per tant, eh?

—A.: Molta casualitat. Però tampoc no ens podem posar *conspiranoics*...

—I l'exili com és? Últimament hi ha hagut algunes declaracions, com les de Mònica Oltra, que suposo que fan mal...

—A.: Home! Jo, de menjar, menjo bé, eh? Però no, no és cap festa. Si més no el meu. Jo ara ja m'he fet a la idea que visc a Brussel·les. Ja fa nou mesos que hi estic i tinc una vida normal. Evidentment, hi trobo a faltar molta gent, però m'he acostumat a la meua vida aquí. El començament va ser molt més dur, quan no tenia res, ni estabilitat emocional ni material.

—I al començament, quan no podíeu sortir a la llum pública, suposo que era molt més complicat.

—A.: Em sentia molt inútil perquè me n'havia anat però no feia res. Però també em va servir per a tocar de peus de terra. Vaig poder pensar què havia passat i preparar-me bé la resposta. Després

vam poder fer la conferència de premsa, entrevistes... Vaig poder anar explicant tot allò que havia passat i em vaig tornar a sentir útil.

—Ara que fa un any de tot plegat, els vostres grups de suport han organitzat uns quants actes. Dissabte es van fer unes jornades antirepressives a Esplugues en què es va donar veu a represaliats de tota mena, no solament independentistes. Per què?

—A.: Hi ha molta gent que és en una situació similar a la nostra. S'han de fer accions grosses per fer córrer la veu. Cal que engrandim aquest teixit de solidaritat. És indispensable.

—T.: La repressió no és només contra els independentistes. Fa molts anys que existeix i n'hi ha a tot arreu i per molts motius. No podem anar d'abanderats de la lluita antirepressiva, perquè hi ha gent que fa molts anys que lluita al carrer. Tots els considerem companys i també formen part dels fonaments d'això que som ara. Hi ha la Maria, en Ramon, en Carles Castellano, la gent del 92 o els del 95... La gent recorda un nom, però dins el cas Pandora, per exemple, hi havia persones, hi havia famílies. A nosaltres ens passarà igual, però ara podem generar opinió i donar-los veu.

—A.: Al final es resumeix en el fet que, quan la lluita té el suport dels mitjans, del govern o de la meitat de la població catalana, la resposta de la repressió és una. Quan són col·lectius anarquistes o ecologistes els qui en són víctimes, la solidaritat acaba en el cercle íntim del represaliat. Això s'ha de combatre.

—I el dia 10 manifestació a Viladecans. Que sigui aquí fa il·lusió?

—T.: Sí, per fi podré anar a una manifestació!

—Què diríeu als qui diuen: 'Ui! Un diemecres a Viladecans?'

—T.: Si poden anar a Brussel·les o a Madrid, no poden venir a Viladecans? Que no vinguessin seria lleig. És a un cop de tren... ■

Jo ara ja m'he fet a la idea que visc a Brussel·les. Ja fa nou mesos que hi estic i tinc una vida normal

La repressió no és només contra els independentistes. Fa molts anys que existeix i n'hi ha a tot arreu i per molts motius

Art i museus Juli González a l'IVAM

Fires Plantes oblidades a Igualada

Exposicions 'Quàntica' al CCCB

VilaWeb { Paper } 13-14/4/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Sol Picó presenta 'Animal de séquia', una
relectura de la cultura tradicional valenciana

DANSA VALÈNCIA: LA CAPITAL DEL TÚRIA BALLA

L'espectacle de Sol Picó. DV

DANSA **VALÈNCIA**: LA CAPITAL DEL TÚRIA BALLA

Dansa Sol Picó presenta 'Animal de séquia', una relectura de la cultura tradicional valenciana

REDACCIÓ

El festival Dansa València d'enguany, que es fa fins diumenge a diversos espais de la capital del Túria, ha fet un salt qualitatiu i quantitatiu amb més pressupost, més espectacles, més escenaris i més música en directe. Per tot plegat, programa 29 espectacles de dansa de la mà de 26 companyies amb un èmfasi especial en les del País Valencià. S'hi poden veure, per exemple, les propostes de tretze companyies locals: La Coja Dansa, Cienfuegos, Fil d'Arena, Taiat, Mou Dansa, Santiago Ribelles, Clara Barberà i Joaquín Collado, entre més.

Entre la programació, destaquen les propostes de Núria Guiu, que a 'Likes' reflexiona sobre el poder de les xarxes socials i 'Play', una esbojarrada comèdia de demostra que la dansa també pot ser divertida. També es podrà veure l'últim treball del ballarí Sharon Fridman; 'Canvas of bodies', la peça coreogràfica de

El certamen també s'obre a altres disciplines artístiques per fer-les interactuar amb la dansa. DV

Taiat Dansa que parla sobre la diferència o 'Nina', un espectacle de dansa teatre creat per La Teta Calva i la companyia Fil d'Arena.

Els espais del festival

Pels que fa als espais del festival, que també han crescut, es podran veure espectacles als teatres Principal i Rialto, a la sala Matilde Salvador, el Carme Teatre, Espacio Inestable i el TEM. Són incorporacions d'enguany l'Espai Rambleta, la Muntant i el Centre del Carme de Cultura Contemporània. A més, hi haurà set espectacles al carrer, concretament a la plaça del Patriarca. En aquest espai s'hi podran veure de franc les propostes 'That moment when' de Clara Barberà, vibrar amb 'Kybalion' d'EBC Danza, reflexionar sobre la dualitat de la vida de la mà de Diego Sinniger, descobrir la introspecció amb Marco Flores, gaudir amb els hipopòtams de Zum-Zum Teatre o veure la darrera proposta de la jove companyia Moments Art i Dansa.

Les novetats: música en directe, art viu i projectes pedagògics

Un altre dels protagonistes del festival és la música en directe, que serà present en nou espectacles. El certamen també s'obre a altres disciplines artístiques per fer-les interactuar amb la dansa i crear un art viu que defuig de les etiquetes tradicionals. Finalment, la tercera novetat és l'apost pels projectes pedagògics. En aquest sentit es podrà veure 'Confluències', una trobada de conservatoris superiors de dansa de tot el país per compartir eines pedagògiques i el treball final del projecte 'Dansem', fet en dos instituts de Burjassot amb un centenar d'estudiants.

Sol Picó i la seva reinterpretació de la cultura popular valenciana, plats forts del festival

Tot i que ja el va presentar el cap de setmana passat amb actuacions a Alacant i Castelló, s'estrena al festival Dansa València el darrer espectacle

de Sol Picó. Es diu 'Animal de séquia' i és una relectura contemporània de la cultura popular valenciana, on Picó en revisita les arrels per fer un viatge a allò més primigeni i terrenal. L'espectacle el protagonitzen vuit ballarins seleccionats a partir d'una audició on es van presentar més de 150 persones. A l'escenari, també hi ha una banda formada per 30 músics que, a més de tocar, es mouen.

Aquest espectacle és una producció de l'Institut Valencià de Cultura i suposa la primera col·laboració de Picó amb una institució pública del País Valencià. La Generalitat li va donar un full en blanc amb una única premissa: que reflexionés sobre l'essència del poble valencià i 'Animal de séquia' n'és el resultat. Després del Dansa València, que clausurarà diumenge el festival, la producció de Picó es quedarà dos dies més al Teatre Principal. Després es podrà veure a la Mostra d'Alcoi i al juliol formarà part de la programació del Festival Grec de Barcelona.

Juli González a l'IVAM. vw

L'IVAM PROPOSA UNA PASSEJADA PER LA HISTÒRIA DE L'ART DEL **SEGLE XX** AMB **JULI GONZÁLEZ**

Exposicions La mostra 'Matèria, espai i temps. Juli González i les avantguardes' ofereix una relectura d'un dels artistes més emblemàtics del museu

REDACCIÓ

L'Institut Valencià d'Art Modern fa una nova lectura de l'obra de Juli González en una exposició titulada 'Matèria, espai i temps. Juli González i les avantguardes'. Amb més de 200 obres, la mostra recupera la centralitat de l'artista en la col·lecció del museu al mateix temps que el vincula a les peces d'altres artistes coetanis de les avantguardes. La mostra, que s'inscriu en el 30è aniversari de l'IVAM, ofereix un passeig per la història de l'art del segle XX. 'Juli González és un dels senyals d'identitat de l'IVAM i per l'aniversari volíem oferir una nova visió de la seva obra per descobrir-ne la riquesa i va-

rietat', explica José Miguel G. Cortés, director del museu.

'Juli González va ser un artista fonamental que va incorporar els llenguatges de les avantguardes de la seva època i, al mateix temps, va ser capaç de crear un estil propi', explica Irene Bonilla, comissària de la mostra, que es podrà veure fins al mes d'abril de l'any vinent. Aplega pintures, dibuixos, escultures i orfebreria de Juli González, i es completa amb un ampli desplegament documental procedent de l'arxiu del mateix artista i dels fons de la biblioteca del museu.

L'exposició està formada per cinc sales i recorre els secrets de l'obra de l'artista seguint un muntatge cronològic. D'aquesta manera, situa l'obra de González en context i la relaciona amb

creadors amb qui va mantenir amistat i amb grups fonamentals en l'avantguarda del segle XX. Per això l'art de González es combina amb obres de Pablo Picasso, Manolo Hugué, Joan Miró, Kurt Schwitters, Sophie Taeuber-Asp, Pablo Gargallo, Jean Arp, Constantin Brancusi, Luis Fernández, Joaquín Torres-García, Alexander Calder, Jean Hélion, Jacques Lipchitz i David Smith, entre més.

Un recorregut de la Barcelona de 1900 al París de 1937

La mostra arrenca el 1900 a Barcelona, la ciutat on va néixer Juli González, amb obres del període de formació de l'artista i del seu germà, Joan González. En aquest apartat destaquen els primers treballs d'orfebreria que va fer al taller familiar,

Juli González a l'IVAM. vw

on creaven amb metall. Amb profusió de flors i elements vegetals, aquestes joies evidencien les relacions del primer estil del jove Juli González amb les propostes modernistes.

El recorregut continua amb un punt clau en l'obra de González, atès que la mort del seu germà li va suposar una catarsi personal i artística. Aquesta tragèdia el porta a dedicar-se a l'escultura i als relleus i a aprendre a soldar. És un moment fonamental de la seva trajectòria, perquè va aplicar innovacions com ara la soldadura autògena, cosa que li va permetre de dibuixar en l'espai –tal com ell ho deia– i alleugerir molt l'escultura.

A les sales centrals de la mostra, s'hi pot descobrir la dècada d'evolució i investigació en el camp de l'escultura, el període 1928-1937. Començar a treballar en aquest camp va implicar un salt molt

important en la carrera de González perquè es consagrà com a artista d'avantguarda. Es va convertir en un pioner de la creació en ferro i també va començar a incorporar el buit en les seves obres. Sergio Rubira, l'altre comissari de la mostra, recorda que 'David Smith va definir Juli González com el primer mestre de l'escultura del ferro'.

L'última sala de l'exposició posa el focus d'atenció en París i en l'any 1937, quan Juli González participa en dues manifestacions fonamentals. Per un costat, denuncia el drama de la guerra de 1936-39 amb la seva *Montserrat*, que va presentar en el pavelló republicà de l'Exposició Universal de París. Per un altre costat, va crear l'escultura *Dona davant l'espill* que es va presentar en una exposició en el Jeu de Paume de París i va esdevenir una de les seves obres icòniques. ■

A les sales centrals de la mostra, s'hi pot descobrir la dècada d'evolució i investigació en el camp de l'escultura, el període 1928-1937

UNA FIRA A IGUALADA RECUPERA LES APLICACIONS GASTRONÒMIQUES DE LES PLANTES OBLIDADES

Fires Un dinar silvestre, xerrades, tasts i tallers són algunes de les activitats de la festa, promoguda pel col·lectiu Eixarcolant

La programació de la jornada es divideix, a grans trets, entre els col·loquis i els tallers. vw

REDACCIÓ

Som a la primavera i les plantes s'acosten al punt òptim de floració. Per això, dissabte és el millor moment perquè a Igualada es faci la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades. És una idea del col·lectiu Eixarcolant, que vol difondre els usos i aplicacions gastronòmiques de les plantes. Aquesta entitat sense ànim de lucre fomenta la recuperació dels usos tradicionals de les plantes i en vol difondre la virtut en pro d'una alimentació saludable i una agricultura sostenible.

L'objectiu és recuperar les sensacions, els gustos, les aromes i les textures que

experimentaven els nostres avis quan recollien i consumien les mal anomenades 'males herbes'. Anaven a l'hort, al bosc, al prat, als marges o al tros a omplir el cistell i en feien menges tan simples i bones com ara truites, dolços, amanides, licors de sobretaula o verdures.

La programació de la jornada es divideix, a grans trets, entre els col·loquis i els tallers. En el primer apartat es farà molta difusió de les propietats de les plantes silvestres, tot indicant les que són més freqüents i comestibles, parlant del seu paper creixent en la cuina d'alta gamma i recuperant el paper destacat que havien tingut segles enrere. Però també es parlarà d'altres qüestions relacionades amb el món de les plantes

silvestres, l'ecologia i la sostenibilitat amb col·loquis sobre sobirania alimentària i la presentació del calendari del bon consumidor, on s'indiquen els productes de temporada.

Pel que fa als tallers, n'hi ha de molt variats, que toquen qüestions com ara l'elaboració de tinta amb pigments naturals, les propietats nutritives de les algues i els fermentats vegetals. En els de caràcter més pràctic, es podrà aprendre a fer begudes refrescants i còctels amb plantes silvestres, saber com introduir-les a la nostra cuina quotidiana, fer patés vegetals i maridar herbes aromàtiques amb vi. També hi ha molts tallers dedicats a descobrir algun producte en concret i moltes vegades oblidat com ara les nyàmeres, el xampanyet de saüc, el xarop de pi, el licor de marialluïsa, les borraïnes, les figues esbardades o el pa romà, elaborat amb varietats de cereals antigues.

L'oferta de la fira es completa amb diverses exposicions, tallers per la mainada i una fira on hi haurà tot de productes ecològics, de qualitat i de proximitat que habitualment no es venen als comerços ni a les fires generalistes. Un altre dels elements destacats de la fira és el dinar silvestre, on es pot comprovar de primera mà com plats molt presents en la gastronomia tradicional catalana adquireixen una nova dimensió gràcies a la incorporació a la recepta de plantes silvestres comestibles. Finalment, en el marc de la fira també es faran dues sortides etnobotàniques pels voltants on un guia descobrirà aquelles plantes útils que tenim a tocar i que moltes vegades ens passen desapercebudes.

LA FÍSICA QUÀNTICA I LA MARTELLADA AL MÓN QUE ENS PENSÀVEM QUE CONEIXÍEM

Exposicions L'exposició 'Quàntica' explora les preguntes que genera aquesta branca de la física i les relacions que estableix amb el pensament i l'art

REDACCIÓ

Les lleis de la física estableixen que el món es pot entendre i mesurar, conèixer. Que podem observar la realitat i acotar-la, definir-la, explicar-la. Què passaria, però, si en la física mateixa l'observador modifiqués l'objecte estudiat? Què seria real? Què podríem saber? Quins serien els límits del nostre coneixement? Totes aquestes preguntes les fa la física quàntica, disciplina en què l'aleatorietat, la superposició de realitats i la indeterminació són bases sobre les quals bastir el coneixement científic.

Aquests interrogants els posa damunt la taula l'exposició 'Quàntica', que es podrà veure al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) fins al 24 de setembre. L'exposició és comisariada per Mónica Bello i José-Carlos Mariátegui, amb l'assessorament científic del catedràtic de física teòrica José Ignacio Latorre. La directora del CCCB, Judit Carrera, va explicar que era 'un dels reptes més interessants del CCCB dels darrers anys', perquè els fonaments de la física quàntica 'contradiuen la nostra realitat a escala humana'.

L'exposició ofereix dos itineraris, artístic i científic, lligats entre si per nou fonaments de la física quàntica. José-Carlos Mariátegui descriu l'exposició com una exploració dels límits del coneixement humà per mitjà de la dialèctica entre art i ciència, perquè 'científics i artistes comparteixen la curiositat i l'afany de conèixer.'

L'exposició es podrà veure fins al 24 de setembre. CCCB

El comissari científic de l'exposició, José Ignacio Latorre, dona la clau per a entendre el sentit de l'exposició: 'No té sentit, la realitat absoluta'. Aquest n'és el gran interrogant. L'exposició és fruit del programa Collide Internacional, dins el projecte Arts at CERN, que ha ofert aquests últims tres anys una residència al CERN (Organització Europea per a la Recerca Nuclear, a Ginebra) per a desenvolupar la seva tasca artística en relació amb la ciència de partícules. Els resultats són les obres exposades a 'Quàntica'.

Els principis de la física quàntica, com ara la superposició o l'entrellaçament, generen dubtes filosòfics. Si l'observador modifica la realitat, què és la realitat en si? Si s'aconsegueix, mitjançant l'entrellaçament, teletransportar una persona enviant-ne la informació d'un lloc a un altre, què és la identitat de cadascú? Què en queda, de la persona? Si l'atzar existeix, què podem saber? Aquests i molts més dubtes es barregen amb l'expressió artística de la ciència a 'Quàntica'. ■

El film nord-americà li ha valgut a Sara Colangelo el premi a la millor direcció del Festival de Sundance. ACN

‘LA PROFESORA DE PARVULARIO’ | ‘DOBLES VIDAS’, FILMS DESTACATS DE LA SETMANA

La profesora de parvulario, protagonitzada per Maggie Gyllenhaal i la francesa *Dobles vidas*, amb les interpretacions de Guillaume Canet i Juliette Binoche són dues de les estrenes destacades de la setmana. El film nord-americà li ha valgut a Sara Colangelo el premi a la millor direcció del Festival de Sundance, el certamen de cinema independent més gran dels Estats Units. També s'estrena el film basc *El hijo del acordeonista*, una adaptació de la novel·la de l'escriptor Bernardo Atxaga. I en català es poden veure els films *Vull menjar-me el teu pàncrees*, *La Mía* i *el lleó blanc* i *El parc màgic*.

The Kindergarten Teacher

La profesora de parvulario

Direcció: Sara Colangelo. Intèrprets: Maggie Gyllenhaal, Libya Pugh, Anna Baryshnikov; Gael García Bernal, Ato Blankson-Wood, Michael Chernus.
Gènere: Drama.

Una professora de parvulari és tremenda-ment atenta amb els seus estudiants, fins al punt que quan descobreix que un d'ells és un nen prodigi, acabarà arriscant la seva vida familiar i la seva llibertat per intentar que el nen exploti el seu talent.

Doubles Vies*Dobles vidas*

Direcció: Olivier Assayas. Intèrprets: Juliette Binoche, Christa Thérêt, Nora Hamzawi; Guillaume Canet, Vincent Macaigne, Pascal Greggory, Gènere: Comèdia.

A l'Alain, un editor parisenc d'èxit, i a en Léonard, un dels seus autors i amic de tota la vida, els costa acceptar completament el món digital actual. Quan en Léonard escriu el seu últim llibre, el seu amic i editor ha de trobar la manera de dir-li que s'està quedant enrere.

Vull menjar-me el teu pàncrees*Kimi no suizô wo tabetai*

Direcció: Shin'ichirô Ushijima. Gènere: Animació.

Un estudiant d'institut troba el diari d'una companya de classe, la Sakura Yamauchi. Hi explica que li queden només uns quants mesos de vida, ja que pateix una malaltia pancreàtica. Entre ells sorgeix una amistat especial, en una etapa en què Sakura ha de conviure amb la malaltia i, a més, amb altres factors que fan impossible el seu dia a dia.

Mia i el lleó blanc*Mia et le lion blanc*

Direcció: Gilles de Maistre. Intèrprets: Daniah De Villiers, Mélanie Laurent, Lillian Dube; Langley Kirkwood, Ryan Mac Lennan, Lionel Newton. Gènere: Aventures.

La Mia és una nena que manté una forta amistat amb un cadell de lleó blanc de la granja dels seus pares a Sud-àfrica. La família s'ha de traslladar a Londres i la forta relació amb l'animal impulsa la Mia a viatjar per la sabana per salvar el seu amic de ser venut a uns caçadors quan es faci gran.

La primera festa del llibre, el 7 d'octubre de 1926, va rebre, a bona part de Catalunya, un fort impuls d'institucions polítiques i culturals

Manuel Llanas

L'ORIGEN DEL DIA DEL LLIBRE

Edicions 62 ofereix un nou capítol de la 'Història mundial de Catalunya', dedicat a l'origen de la festivitat, que es remunta a l'any 1926

COBERTA DEL LLIBRE 'HISTÒRIA MUNDIAL DE CATALUNYA'

REDACCIÓ

Coïncidint amb la diada de Sant Jordi, Edicions 62 ofereix als lectors un nou capítol de la *Història mundial de Catalunya*, que porta per títol 'Sant Jordi, dia mundial del llibre' i que signa Manuel Llanas. El text recull el naixement del dia del llibre, la seva evolució fins als nostres dies i la seva projecció internacional.

Us el podeu descarregar: **'1926. El dia del llibre: roses, llibres i sant'**.

Història mundial de Catalunya és un volum de 950 pàgines, dirigit per l'historiador Borja de Riquer, que aplega alguns dels fets de la història de Catalunya que s'han projectat cap enfora i alguns altres que són influències rebudes. 124 temes que expliquen d'una manera original fets determinants de la història del país, escrits per noranta-vuit especialistes de disciplines diverses: historiadors, escriptors, periodistes, musicòlegs...

Manuel Llanas, especialista en història de l'edició, escriu:

'La primera festa del llibre, el 7 d'octubre de 1926, va rebre, a bona part de Catalunya, un fort impuls d'institucions polítiques i culturals. I si, ben aviat, la diada a la capital d'Espanya va tendir a convertir-se en una successió d'actes oficialistes i solemnement acadèmics, a Catalunya, per contrast, prenia un caire més popular i comercial, del qual donen fe les parades als carrers i el 10% de descompte, ofert des de la primera edició. En la pràctica, la celebració només prospera i es consolida a casa nostra. Amb l'experiència de cinc edicions, el 1930 els professionals que hi intervenien acorden replantejar-ne la data. A l'octubre el temps—factor essencial en una activitat a l'aire lliure— no solia acompanyar i, a més, s'esqueia l'inici del curs escolar, amb la consegüent pertorbació de la venda de llibres de text. Per tot plegat, es proposa i s'aconsegueix que el dia del llibre es traslladi del dia incert del naixement de Cervantes al dia segur de la mort, el 23 d'abril.'

LLUÇ AMB PÈSOLS I ESPÀRRECS

Aquesta recepta, ara que comencem la Setmana Santa, també queda molt bé feta amb bacallà

Ingredients

8 talls de lluç de palangre
1 kg de pèsols amb tavella del Maresme
2 ous durs
1 manat d'allis tendres
2 cebes tendres
1 cullerada de farina
1 got de vi blanc
1/4 l de fumet (o l'aigua de bullir els pèsols)
8 espàrrecs blancs
oli, sal, pebre i julivert

NEUS GUSCÓ

Pelem els pèsols i els bullim. Els escorrem i reservem. Guardem l'aigua del bullit.

En una cassola amb una mica d'oli, hi posem la ceba ratllada i els alls tendres ben picats. Quan s'ha enrossit, hi afegim una cullerada de farina i el got de vi. Fem un roux. Després hi afegim 1/4 de litre de fumet o d'aigua dels pèsols. Rectifiquem de sal i hi afegim una mica de pebre negre molt.

Tindrem net el lluç a rodanxes, salat i escorregut, amb unes gotes de llimona. L'afegim a la cassola. Ha de bullir poca estona, uns vuit o deu minuts. Finalment, posem a la cassola els ous durs tallats a quarts, els pèsols, els espàrrecs i el julivert picat. Sacsegem la cassola perquè no s'enganxi res.

Per muntar el plat: col·loquem dues rodanxes de lluç, els pèsols per sobre, dos trossos d'ou dur i un parell o tres d'espàrrecs.

Aquesta recepta també queda molt bé feta amb bacallà.

PSPV, Compromís i Podem mantenen l'opció pel Botànic i PP i Cs es reivindiquen com a referents del centredreta

El jutjat 13 refusa d'investigar si el tinent-coronel Daniel Baena era Tàcito a Twitter

Baltasar Garzón, advocat d'Assange, avisa que el procés judicial pot ser llarg

Sàncchez, Rull i Turull demanen de poder fer campanya durant els recessos del judici al Suprem

Els Dragons Catalans juguen per primera vegada al Camp Nou el 18 de maig